Nedėlinis Laikrasztis
„LIETUVA"
Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.
Prenumerata ant metu:
Amerikoje........$2.00
I Užmarį........$3.00
„Lietuva" spaudina Knįgas, Konstitucijas ir kitokius drukus lietuwiszkai, lenkiszkai ir angliszkai.
Užsiraszant „Lietuvą" reikia drauge ir prenumeratą prisiųsti. Prisiusdami pinigus adresuokite teip:
A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
„LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.
Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and [illegible] guages.
Subscription $2.00 per year.
All communications must be addressed
A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 10 — CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 6 Kovo (March) 1903 m. — Metas XI

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Amerika.

Jeigu Amerikos urėdninkai kuom pasigarsina, tai tankiausiai peiktinais darbais; geri idealiszki darbai eilėse tų žmonių labai retai pasitaiko. — Politiszkos sanlygos, gaudymas dorais ir ne dorais budais pelningų urėdų demoralizuoja ir puldo doriszkai urėdninkų luomą. Sztai dabar matote, 31 d. sausio susekė, kad vienas italijonas ir vienas žydas, susijungę į trustą, turėdami eiles pagelbininkų, vedė czia biaurią vergų prekystę, vedė jaunas merginas ant paleistuvystės kelio. Ant 12 str. buvo cziela eilė namų paskirtų paleistuvystei. Merginos juose buvo daugiausia žydelkaitės isz New Yorko, Maskolijos, Austrijos ir Vengrijos. Laikė jas paleistuvystės namuose su prievarta, kaip nelaisvėj teip, kad jos niekur iszeiti ne galėjo, todėl nė pasiskųsti ne galėjo. Aplinkiniai gyventojai siuntė nuolatai policijai skundas, bet tų skundų ji ne klausė, turbut turėdama nuo trusto gerą pelną. Ant galo gyventojai atsiszaukė į sudą. Likosi paskirti tirinėtojai, kurie susekė visus pasibiaurėtinus darbus su laikomoms nelaisvėj dėl paleistuvystės merginoms. Be abejonės sudas kaltins trusto sąnarius, nubaus, ne aplenks nė keletą policijos sanarių, bet ar tas sugrąžis nelaimingoms [illegible]inoms tą, ką pikto joms padarė trustas, renkantis turtus isz paleistuvystės ir nedorumo. Neįstabu, jeigu minios Amerikos gyventojų tankiai griebiasi lynczo sudo, kadangi czia isztikro apsireiszkia tokie darbai, už kuriuos lynczo sudas yra geriausiu. Žmonės ne tiki mat tiems, kuriems pavestas gyvenimas silpnų nuo skriaudų ir biauraus isznaudojimo.

Amerikoniszka administracija ant Filipinų salų ne atgabena naudos cziabuviams salų gyventojams, bet stumia juos vis į didesnį vargą. Dabar to ne slepia jau nė vietiniai amerikoniszki virszininkai, kurie pirma visur garbino geradėjystes, kokias amerikonai suteikia cziabuviams Filipinų salų gyventojams. Amerikoniszka administracija, jeigu suteikė kam pelną ant Filipinų salų, tai vien amerikoniszkiems kapitalistams, kuriems padeda isznaudoti gamtos duotus turtus, bet pelnas tas eina ne ant naudos cziabuvių gyventojų, tik ant naudos Amerikos pralobėlių ir politikierių turinczių prie mažo darbo gerai apmokamas, niekeno ne kontroluojamas vietas.

Filipinų salų gubernatorius Taft ir vice-gubernatorius Luke Wright praneszė į Washingtoną apie apverktinus vaisius, kokius iszduoda amerikoniszkų politikierių užgirtos tiesos ant tų nelaimingų salų (panaszius vaisius iszduoda politikierių valdymas ir ant paveržtos nuo Iszpanijos Porto Rico salos). Puldo jos ekonomiszkai visą krasztą: iszdirbystė puola, prekės žemdarbystės produktų nupuolė, o drauge su tuom ir pelnas isz darbo cziabuvių ygiai turinczių žemės gabalus, kaip ir darbininkų. Rando įėmimai nuo muitų nuo atgabenamų svetimų tavorų sumažėjo ant treczdalio, isz ko matyt, kad nupuolė ir prekysta, gyventojai ne turi už ką pirkti svetimų tavorų, kadangi jiems tankiai truksta ant valgio.

Amerika su savo rengiama St. Louise visasvietine paroda nori pasirodyti. Jos agentai važinėja po visokius Europos krasztus prikalbinti randus dalyvauti Amerikos rengiamoj parodoj, kadangi be prisidėjimo svetimų vieszpatysczių isz parodos ne kas butų: nesa visasvietinė paroda butų tokia jau, kaip savo laike pagarsėjusi neva visos Amerikos paroda Buffaloj, ant kurios prezidentas Mc Kinley likosi nuszautas. Be Europos prisidėjimo St. Louiso paroda ne butų visasvietinė, bet vien Suvienytų Valstijų, kaip tai buvo ir garsi Buffalos; pavadinimas pats ne padarytų jos visasvietine. Randai didžiųjų Europos vieszpatysczių, teisybė, paskyrė po mažą sumą pinįgų ant St. Louis parodos, bet to neužtenka: jeigu fabrikantai atsisakys, juk randai negali jų priversti dalyvauti Amerikos rengiamoj parodoj. Tuom tarpu Europos vieszpatysczių iszdirbėjai ne rodo didelio noro dalyvauti Amerikos rengiamoj parodoj, o antai Vokietijos knįgų iszleistojai (jie užima pirmą vietą tame terp civilizuotų krasztų, Prancuzija gi užima antrą vietą) su visu atsisakė dalyvauti parodoj.

Savo laike Vokietijos ciesorius praneszė prezidentui Rooseveltui, jog nori padovanoti Amerikai paminklą niekuom nė priesz žmoniją, nė priesz Ameriką neužsipelniusiam Prusų karaliui Friedrichui Didžiamjam. Prezidentas pažadėtą dovaną, tautos nepasiklausęs, priėmė. Tuom tarpu tas pakėlė daugelio gyventojų pasiprieszinimą, dėl ko ir Vokietijos ciesorius nesiskubina su iszpildymu savo pažadėjimo. Vokietijos pasiuntinys Washingtone apreiszkė prezidentui Rooseveltui, jog Vokietijos ciesorius negali szįmet atsiųsti pažadėto paminklo. Gal todėl ir isz pažadėjimo nieks ne bus, Amerika gal apsieis ir be Friedricho paminklo Amerikoj.

Vokietija.

Pereitą sanvaitę likosi praszalintas nuo vietos virszininkas lenkų apgyventos Poznaniaus provincijos, Bitter, jo vietoj į Poznanių ciesorius paskyrė dabartinį vokintoją lietuvių, oberprezidentą Karaliaucziaus von Waldową. Kaip Bitter, teip ir Waldow, žinoma, stengsis ir toliau lenkus suvokietinti, bet be abejonės Waldow ant to griebsis szvelnumo budo, kadangi szvelnumas migdo, o žiaurumas ir mieganczius prikelia. Prusų randas iki sziol priesz lietuvius nesigriebė tokio žiaurumo. kaip priesz lenkus ir isz tikro jam vokinti lietuvius sekėsi geriau didesniu szvelnumu, pažadėjimais jam sekėsi Prusų lietuvius migdyti ir daug jų net pavertė į dar karsztesnius, labiau lietuvystės neužkenczianczius negu pats vokiecziai. Juk prie tokių lietuvystės prieszų, giminių lietuviszkoj szeimynoj, priguli ir garsus lietuvių balsais iszrinktas parlamento pasiuntinys Macziulis. Lietuviszkose szeimynose Prusuose galima patikti, kad lietuvių, menkai mokanczių vokiszkai, vaikai jau lietuviszkai ne moka. Tarp lenkų jaunos gentkartės tokių patikti ne galima, tokie yra tik nuo senesnių laikų, kada Vokietijos randas dar lenkystės teip biauriai kaip dabar ne persekiojo. Waldow be abejonės ir su lenkais prisilaikys szvelnesnio budu, bet ar tas iszduos tokius vaisius, kaip Prusų Lietuvoj, galima jau abejoti. Lenkai jau žiauriai besielgianczių Prusų urėdninkų likosi isz miego prikelti, supranta mierius rando, o sykį pabudę, antrą kartą ne teip lengvai įpuola į miegą, naujas Oberprezidentas Waldow jau jų, turbut, vėl neužmigdys.

Tarp prusiszkų oficierų ir unteroficierų kariumenės stovinczios ant prancuziszko rubežiaus, keli pateko po sudu. Juos apskundžia, buk jie už pinįgus prancuziszkam karės ministeriui pardavė fotografiszkus paveikslus vokiszkų tvirtynių padirbtų prie Prancuzijos rubežių. Kas pasirodys kaltu tokių neszvarių darbų isz Vokietijos apgynėjų dar nežinia, bet ir dabar jau iszėjo į aiksztę, kas toki yra. Pinįgai mat visur demoralizuoja žmones, nupuldo jų dorą; už pinįgus stojasi pardavėjais savo locnos tėvynės. Ne be pamato mat pasakė senovės Macedonijos karalius Filipas, kad kiekvieną tvirtynę, į kurią gali prisigriebti asilas su aukso prikrautais maiszais, galima nuo prieszų paveržti.

Turkija.

Turkija priėmė reformas užmanytas Maskolijos ir Austrijos Macedonijoj ant apstabdymo joje kraujo praliejimų, bet isztikro vargiai ką galės tos reformos įvesti. Turkija mat turi daugiau skolų negu gali nuo jų palukas užmokėti, o czia reikia dar algas kareiviams ir urėdninkams mokėti. Rods tankiai urėdninkai ir kareiviai per czielus metus ir ilgiau negauna algų, bet užtai jie ne priguli prie teisingiausių: dykai juk nieks negali tarnauti, kadangi reikia ir valgyti ir apsirėdyti. Turkijos kareiviai ir urėdninkai todėl priguli prie didžiausių lupikų, jie pralenkia lupimuose, ėmime kyšių net maskoliszkus. Ant įvedimo todėl reikalingų reformų Macedonijoj truks Turkijai pinįgų, be jų juk isztikro nė jokių pagerinimų administracijoj įvesti negalima.

Tuom tarpu lygiai Macedonijos pasikėlėliai kaip ir Turkijos randas traukia ir renka savo pajiegas. Turkijos randas sutraukė jau į Macedoniją rezervos kareivius isz Azijos, net pagarsėję savo žiaurumu laike karės 1877 m. baszibuzukai, daugiau isz iszsikrauscziusių isz Maskolijos czerkesų, parengti jau Azijoj ant iszsiuntimo į maisztų apimtą Macedoniją. Laukia czia todėl ant pavasario didelių kraujo praliejimų. Nepaisant todėl ant to, kad sultanas panorėjo Maskolijos ir Austrijos reikalaujamas reformas Macedonijoj įvesti, pavojus ne isznyko: jeigu užgims didesni kraujo praliejimai, Europos vieszpatystės, noroms nenoroms, priverstos bus įsikiszti į tarpą su stabdymu skerdynių. Įsikiszimai gi terp nesikenczianczių, neužsitikinczių viena kitai vieszpatysczių gali didesnę karę pagimdyti. Maskolija nuo seniai stengiasi apvaldyti visą dar pasilikusią Europoj Turkijos dalį, ir perėjimus isz Juodųjų į Tarpžemines jures. Anglijai tas labiausiai nepatinka, kadangi tąsyk maskoliszką laivynė visada galėtų susijungti su prancuziszka, susijungusios szitos vieszpatystės galėtų su visu isz Tarpžeminių jurių iszstumti Angliją, uždaryti jai kelią į Indiją ir Australiją ir tokiu budu szitos svarbiausios Anglijos kolionijos su visu nuo jos pasiliuosuotų. Anglija todėl labiausiai bijosi, kad užgimus karei, besidalinant griuvanczią Turkiją, perėjimas isz Juodųjų į Tarpžemines jures nepatektų Maskolijai. Anglijos randas žymiai padidino ant Tarpžeminių jurių skaitlių kariszkų laivų, kad nedaleisti Maskolijai paglemžti Dardanelius, jeigu Turkijoj užgimtų karė.

Isz Popiežiaus dvaro.

Popiežiaus gydytojas, D-ras Lupponi gana stengėsi prikalbinti popiežių, dėl silpnos jo sveikatos, ne priimti deputacijų ir pasveikinimus, bet sziek tiek pasilsėti. Ant to popiežius atsakė gydytojui, jog jis pildys savo pareigas iki paskutiniai dienai savo gyvenimo ir pildymas pareigų užima pirmą vietą. Laike priėmimo deputacijų popiežius kalbėjo vien apie besiartinanczią mirtį, davinėjo rodas jaunesniems kardinolams. Pasibaigus audijencijai, svyruodamas, vos galėdamas ant kojų pastovėti, apleido priėmimo salę, teip jo pajiegos buvo nusilpnėjusios. Rods kada popiežius užsiminė apie besiartinanczią mirtį, kardinolai vienu balsu suszuko: „Ne, ne. Mes czia atėjome su linkėjimais ilgo gyvenimo, o ne mirties", bet kas iszgyveno ant svieto su virszum 90 metų, tas viena koja stovi jau geresniame sviete.

Chinai.

Chinų pasikėlėliai vėl susidrutino ir skaitlius jų dikcziai pasididino. Pietiniuose apskricziuose jiems pasisekė beveik iszkersti ne vien ciesoriaus rando priesz juos iszsiųstą kariumenės dalį ir atimti daugybę ginklų, kuriuos gabeno į tvirtynes. Muszyje krito su virszum 500 ciesoriaus kareivių.

Chiniszki urėdninkai mieste Shanghai netikėtai užtiko pasikėlėlių slapta pargabentų ginklų ir amunicijos krautuvę. Ginklai likosi sukonfiskuoti.

Maskoliai nesistengia traukties isz Mandžurijos, kadangi ant jos palaikymo prieszai norus kitų vieszpatysczių jie yra geriau pasirengę. Jau ir greitiejie trukiai didžiojo Siberijos geležinkelio per Mandžuriją iki Baikalo ežerui pradėjo bėgioti. Tuom geležinkeliu maskoliai, kada tik panorės, gali į Mandžuriją nugabenti daugiau kareivių negu reikia.

Anglija.

Ant parlamento susirinkimo Londone pereitą sanvaitę perkratinėjo klausymą žemės valdymo Azijoj. Sziuom kartu lygiai rando reprezentantai, kaip ir airių pasiuntiniai saugojosi aštrių žodžių. Matyt kad abiem pusėm nusibodo kova ir jos nori kokiu nors budu susitaikyti, nors ant trumpo laiko užmirszti nesikentimą, tiki kitokiu budu daugiau pelnyti negu nesikentimais.

Sugrįžo jau į Angliją garsus jos kolionijų ministeris Chamberlain. Jo draugai ir szalininkai parengė jam karsztą priėmimą kaip kokiam Anglijos geradėjui, o isztikro Chamberlain ir Anglijai, per prieszingą tarptautiszkoms tiesoms vedimą karės su burais, per užkariavimą laisvę mylinczių burų tik apsilpnino Angliją, o naudos per mažai atgabeno.

Isz Lietuvos.

—o—

Isz Vilniaus.

Laike atsilankymo Vilniuje apszvietimo ministerio szimet, pas jį nusidavė specialiszka deputacija praszyti parengti Vilniuje kokią nors augsztesnių mokslų įtaisą. Ministeris deputaciją priėmė prilankiai, praszė jos paduoti ant raszto reikalavimą, o jis jį žadėjo paremti.

Prie Vilniaus moteriszkos giminazijos likosi užtvirtinta maskolkoms stipendija vardo buvusio Vilniaus gubernatoriaus, kunįgaikszczio Gruzijos.

Sausio mėnesy isz Vilniaus vieszo knįgyno (turi jis 220000 tomų knįgų) pareikalauta knįgų: 1692000 maskoliszkoj kalboj, 101000 prancuziszkoj ir 10000 vokiszkoj. Lietuviszkų ir lenkiszkų, jeigu czia tokios yra, privatiszkiems skaitytojams ne duoda.

Norinczių turėti pardavinycziose ar namuose elektriszkus žiburius iki sziol atsirado Vilniuje 180 miesto gyventojų, kurie reikalauja parengimo 5000 liampuczių. Elektriszka stacija jau visiszkai parengta, ant ulyczių žiba jau elektriszki žiburiai.

Turtingas miesto gydytojas B. apskundė 16 metų merginą K., buk ji pavogė 125 rubl. Isz tirinėjimo vienog pasirodė visai kas kitas: pasirodė, kad skundėjas prisiviliojo į savo namus minėtą merginą neva į sveczius, o kada ji, nežinodama, kad jis ne vedęs, atėjo, niekszas užrakino duris ir sužagė merginą. Skundėjas todėl pats pateko į sudą ir isz skundėjo pastojo apskųstu. Nežinia tik, ar sudas nubaus jį teip, kaip užsipelno.

Vilniuje, skurų iszdirbinyczioj Menkes ratas pagriebė 46 metų darbininką Beinarowiczą ir su visu jį sutriuszkino.

Vilniaus gub.

Pagal surinktas specialiszkos komisijos žinias, Vilniaus gubernijoj naminėms pramonėms užsiima ant 3000 ukių. Padirba visokių iszdirbimų už 400000 rubl. ant metų. Iszdirbimai vienog tų kaimų meisterių pra menkos vertės. Gubernijoj yra: audėjai, skurų iszdirbėjai, puodžiai, plytninkai, racziai, iszdirbėjai isz medžio naminių rykų, budoriai, smalininkai, deganti anglis.

Padavadyjimu valdžių Vilniaus gubernijoj. Trakų pav. likosi sumažintas valszczių skaitlius: isz valszczių Ganusziszkių, Romanovo, Juchniszkių ir Talkovo likosi padarytas vienas Ganusziszkių valszczius; isz valszczių: Užolos, Žąklių, Panasziszkių ir Eirmano padarytas vienas Panasziszkių valszczius; isz Genionų, Mignionų ir Rudnes padarytas vienas Genionų valszczius; isz Gudakiemių, Samuikų, Groznikų ir Genokiemių padarytas Samuikų valszczius; isz Želinovo, Bitantėnų ir Jurevo vienas Bitantėnų valszczius.

Vilniuje ir visoj gubernijoj pradžioj szių metų smarkiai siautė tymai. Vilniuje nuo 9—15 dienai sausio tymais apsirgo 13 žmonių. Czia liga pradeda mažintiesi. Smarkiai siauczia mieste ir sziltinės. Paviecziuose smarkiausiai siauczia sziltinės ypacz gi paviecziuose: Vilniaus, kur yra 53 serganti, Lydos 49, Szventėnų 40, Aszmėnų 35, Trakų 26, Disnos 18. Apart sziltinių, paviecziuose siauczia rauplės ir tymai. Viename tik Vilniaus pav. apsirgo 128 rauplėms žmonės, o isz jų 19 pasimirė.

Pradžioj szių metų Lydos pavietyj siautė smarkios vėtros, laike kurių dvare Janovszcziznos likosi sugriauti tvartai, užmusztos kelios karvės. Vilniaus gubernijoj likosi ir daugiau triobų sugriautų ir nemažai gyvulių užmuszė nugriuvusios tvartų sienos.

Isz Južintų, Zarasų par.

Musų starszina Kvederas, kurs buvo didžiai įsivyriavęs ir laikė savę už didelį poną, tapo dabar iszmestas isz savo „czino". Po draug su juom iszvijo valstiecziai ir rasztininkpalaikį, niekam nevertą žmogų ir baisiai didį girtuoklį, plėsziką, rinkėją didžiausių kyszių.

Metai musų kraszto žmonėms labai sunkus, kadangi praėjus lytingai vasarai, užstojo tokia pat lytinga žiema. Ikisziol dar neturėjome gero kelio važinėjimui rogėms, kas žinoma ant valstiecziu labai skaudžiai atsiliepia.

Kregždunaitis.

Isz Lietuviszko Brasto.

Per ilgą laiką po szitos aplinkines iszsivieszpatavusi buvo arklavagių organizacija. Vogė jos sanariai ne vien arklius, bet viską po pavieczio kaimus. Vagiliai vienog ant galo pateko į policijos nagus ir atsirado po sudu. Apskųstų yra 22. Apskųstas teipogi vienas dvarponis ir jo sunus, kurių namuose vagiliai laikė susirinkimus ir girioj buvo parengtos pakavonės pavogtiems arkliams. Ukininkai, kuriems ką pavogė, paprastai nė nesikreipė prie valdžių, bet prie organizacijos virszininko, kur už pinįgus sugrąžindavo pavogtus daigtus. Sanariai vagilių organizacijos buvo gana turtingi, turėjo net gana didelius žemės gabalus.

Isz Rygos.

20 metų atgal buvo czia uždėta specialiszka kasa dalinimui paszelpos tarnams ir tarnaitėms isztarnavusiems 25 metus. Perdėtiniu kasos ir jos prižiurėtojumi buvo baronas Guirard. Dabar vienog nėra nė Guirardo, nė kasos, nieks nežino, kur dingo sudėti pinįgai.

Atskaita dr-stės „Auszrelės."

Mes pagarsinom „Varpe" 1901 m. apie įkurimą musų tarpe kuopelės jaunų tėvynsinių, prie kurios iszsyk tik 5 sąnariai prisiraszė. Paskutiniuose gi laikuose persekiojimai valdžios ir kunigų pratrynė daugumui akis ir pamatė, kad tiktai tada rasime iszganymą, kada geriau apsiszviesime per skaitymą knyguczių. Tame mums geriausiai patarnauja musų knygynėlis. Knygynas musų pasididino pasidėkavojant tuliems broliams, kurie mums pargabeno knygų ir laikraszczių. Kiekvienas sąnarys įmoka ant metų po 1 rublį ir naudojasi isz pargabentų knyguczių. Toliaus daro savo suėjimus, paszneka ir agitatoriszkas ekskursijas. Apart to yra dar ir tų paczių sąnarių teatraliszka kuopelė, kuri jau atloszė sziuos naminius spektaklius: „Nepadėjus nėr' kó kąsti", „Nesiprieszink", „Valscziaus sudas", „Velnias spąstuose", „Vaito pirszlystė" ir „Žentas dėl parodos". Loszikai yra visokių nuomonių ypatos; prie „Auszrelės" prigulianczių dabartiniame laike sąnarių, yra 15. Ir tas įvyko tamsiausiame, gali sakyt, Lietuvos kampelyj. Tegyvuoja „Auszrelė"! Tegyvuoja geros valios tėvynainiai!

Vonsiacko tarnas.

Isz Prusų Lietuvos.

Isz Tilžės likosi į Berlyną iszsiųsta specialiszka deputacija praszyti augsztesnių valdžių pasiskubinti su pastatymų po Tilže nuolatinio tilto per Nemuną. Nors ministeriai ir pripažino reikalingumą tilto, bet deputacijai ne davė nė jokio pažadėjimo.

Tilžės lietuviszka Giedorių Dr-tė, 15 d. vasario, miesczionių bute Tilžėj parengė lietuviszką szventę.

Pereitą sanvaitę už javus mokėjo Tilžėj: už 200 svarų kvieczių 14.10—15.50Mk., rugių 12.00—13.40Mk., miežių 12.50—14.00 Mk., avižų 11.50—13.10Mk., žirnių 20Mk., ropuczių 4.75Mk., szieno 4.40Mk., sziaudų 4Mk.

Klaipėdoj mokėjo: už szėpelį kvieczių 5.95—6.20 Mk., rugių 4.95—5.20Mk., miežių 4.55—4.80Mk., avižų 2.95—3.20Mk., žirnių 8.00—9.00Mk., ropuczių 1.80—2.00Mk. Už 100 svarų sziaudų 1.60—1.80Mk., szieno 2.30—2.50Mk. Svaras sviesto 1.10—1.20Mk. Už kapą kiausziniių 4.00Mk.

Pradžioj vasario ties Tilže ledai ant Nemuno nuplaukė. Nežinia, ar musų tėvynės didžiausią upę vėl szalcziai ledu neuždengs. Ant pavasario dar, rodosi, per anksti.

Už kiaules Tilžej moka dabar: už porą 4—6 sanvaiczių parszų 9—14Mk., už senesnius iki 19 Mk. Už penėtas kiaules po 36—38Mk. už kiekvieną 100 svarų svarumo.

Isz Londono.

Kaip jau ne sykį lietuviszkuose laikraszcziuose buvo minėta, Londone yra keturios lietuviszkos draugystės, tarp kurių 1899 m. „Szviesos Dr." Londone užėmė pirmą vietą. Apie szitą draugystę noriu praneszti.

Isz pradžių „Szv. Dr." parodė savo progresą milžiniszkais žingsniais, bet vėliaus, pasitraukus tuliems žymesniems vadovams, — draugystė nusilpnėjo. Priežastis nusilpnėjimo buvo stoka sąnarių supratimo josios mierių ir įstatymų. Kad sąnariai savo užduoczių nesuprato, liudija sekantis atsitikimas: kaip kitur, teip ir czia žmonės, ne suprasdami savo dr-tės reikalų, jos progresą matė vienintėliai tiktai geszefte. Darydavo balius. Jeigu uždarbis nuo balių butų visuomet ėjęs ant naudos paczios draugystės, arba ant tautos labo, tai žinoma, draugystė nebutų priėjus iki to laipsnio, ant kurio jįjė sziandien tapo pastatyta....

Paveizdan: kada dr-tė rengdavo balius, tai tuli jos komiteto sąnariai visuomet budavo prisirengę pasiimti sziokią tokią dalį uždarbio nuo baliaus. Kadangi vienog tas nevisada nusiduodavo, o atsirasdavo tarp jų ir tokių, kurie atvirai priesz tokius iszsidalinimus iszsitardavo, tai darantiejie tokius užmanymus tankiai su savo prieszgyniais susikirsdavo. Szitoki vaidai ir neharmonija tarp sąnarių nė negalėjo draugystę ant augsztesnio laipsnio pakelti.

Nenorėdamas užkabinti ypatų, prigulėjusių ir prigulinczių prie draugystės administracijos, asz, kaip lygiai ir kiti buvusiejie jos sąnariai, malonėtume žinoti, *kur dingo draugystės turtas ir ant ko tapo apverstas?* Darau szitą užklausimą dėlto, kad jau daugiau kaip pusė metų apie aktyviszkumą draugystės nieko negirdėt.

Sąnaris.

Nedėlioje 8 d. vasario sz. m. atsibuvo vieszas susirinkimas Szv. Kazimiero Parapijos. Susirinkimas tapo atvertas pirmsėdžio p. V. Gribo. Pirmiausiai tapo perskaitytas protokolas paskutinio susirinkimo, kuris atsibuvo 11 d. sausio. Protokolas buvo suraszytas ne pagal dienos rėdą ir ne apie tai, kas turėjo but ir buvo apsvarstyta, o tik apie p. J. Szilkaucko prakalbą, kurią su tam tikru pasiszventimu apraszė ir iszgyrė. Iszniekintas-gi per protokolą liko p. J. Levinskis, kuris ant susirinkimo parodęs banko knygutę Szv. Petro Parapijinės Draugystės, buk tai su tuo mieriu, kad sugėdint susirinkusius, kurie nežinoję, ant ko suvartoti turėjo parapijos turtą ir supylę viską į Szlamo bedugnį kiszenių ir tt. Pagal autoriaus protokolo nuomonę, nevalia mat, atvirai visko iszsireikszti. Po perskaitymui protokolo, paėmė balsą p. K. Tumosa, kuris savo kalboje iszgyrė vietininką Szlamo už jo darbsztumą, kuris į trumpą laiką spėjęs szį-tą zakristijoj įtaisyt. Liepė turėti viltį, kadangi kardinolas užtikrinęs, kad neužilgio parszauksęs kitą lietuvį — kunigą. Pasakojo toliau, kad buvo pas kardinolą nusivežę parapijos knygas ir dokumentus, su mieriu viską anam palikti, bet tasai pasidėkavojo už suteikimą jam tos garbės. Knygos ir dokumentai bažnyczios yra dar pas komitetą, kuris neiszgalvoja, kokių budu butų lengviau tą viską kur nors numesti.

Mikas Sakslauckas norėjo kalbėt, bet tapo susirinkusių sustabdytas. Toliau kalbėjo jo tėvas, kuris tvirtino, buk bažnyczia nėsąnti nupirkta, o tik ant 16 metų nusamdyta. Į szitą A. Sakslaucko pasaką ne daug kas įtikėjo.

Po iszrinkimui vieno kolektoriaus susirinkimas sprendė apie nusamdymą zakristijono. Szitą urėdą apsiėmė atlikti duonkepis Praszkeviczia už 12 szilingų per sanvaitę, už tai apsiėmė dar apskalbti bažnytinius rubus ir siųsti savo vaikus tarnauti prie miszių.

Ant galo kalbėjo p. J. Szilkauckas, kuris susirinkusiems pasakė gana apscziai teisybės. Savo kalboje jis terp kit-ko nurodė, kad žmonės norėtu ką daug nuveikti, bet jų tamsumas nedaleidžia to padaryti. Nekaltino jų kalbėtojas, bet iszpeikė už visiszką atszalimą nuo savo tautiszkos literaturos. Jeigu kiekvienas skaitytų naudingas knygas ir laikraszczius, pakiltų netiktai supratimas, bet drauge su supratimu ir tautiszkas judėjimas. Žmonės apsiszvietę nesibaugina žodžių nė kunigo, nė pono, bet iszklauso kiekvieną: kas gero — palaiko, o kas pikto — atmeta.

Nurodė istoriją visų nuo paskutinių metų atsitikimų ir liepė patiems apsvarstyti, — kodėl su jais net dvasiszkija teip neteisingai pasielgė, reikalaudama ir imdama ką gali!

Žingeidus.

Isz svetimų laikraszczių.

Maskoliszkame socialdemokratų laikrasztyj „Žizn", iszeinancziame Londone, supažindimui rusų visuomenės su musų krasztu, patilpo redaktoriaus lenkiszkojo socialistų laikraszczio „Przedswit'o" Z. Plechockio straipsnelis po antgalviu „Dabartinė Lietuva"*)

Pažymėjęs, juog rusų visuomenė mažiausiai tepažįsta szį Maskolijos „pakrasztį", apszauktą rusų patrijotų „rusiszku, rusiszku ir vėl rusiszku", kurį reikia surusinti, autorius paketina nors apskritose ribose supažindinti rusų visuomenę su gyvenimu szio kraszto ir atlieka tai, pridėsime nuo savęs, labai nemandagiai.

Patėmydams, juog dabartinė Lietuva, oficialiszkai szaukiama „Sziaurvakarinių krasztu", nepilnai sutinka su rubežiais lietuviszkosios provincijos (? !) buvusios Lenkijos republikos, autorius apskaito gyventojus szio kraszto ir neprivesdams jokių szaltinių, isz kurių sėmė savo skaitlius, atranda, juog skaitlingiausiu gaivalu szio kraszto, turinczio iki 10 mil. gyventojų, yra baltgudžiai, kurių esą 4 milijonai, lenkų ir žydų po du milijonu, o lietuvių tik 1.800.000. Tokiu budu skaitlius paczių lietuvių Lietuvoje yra mažiausiu, nes jie tveria tik 18% viso skaitliaus gyventojų. Jau isz vien tik szio skaitliavimo galima numanyti, kokios veislės bus supažindimas autoriaus su musų krasztu. Baltgudžių raszliaviszkas judėjimas tapo numarintas, vos tik jam prasidėjus, o lietuvių judėjimas, acziu uždraudimui spaudos, negal įeiti į tikras vėžes ir pasilieka visai silpnu. Veiklingiausiu gaivalu istoriszkai buvę lenkai, kurie uždėjo Lietuvoje pamatus lenkiszkosios kulturos. Nuo laiko uždengimo Vilniaus universiteto, rusų politiką be paliovos stengiasi iznaikinti szią lenkiszkąją kulturą, ypacz nuo laiko Muravjevo gadynės, kuomet ant gyventojų szio kraszto tapo užmesti nežmoniszkiausiejie persekiojimai ir apnuoginimas nuo

*) „Žizn" No. 4, p. 80—99.

tiesų gyventojų szio kraszto. Lenkai visados buvo prieszingais rusų valdžiai ir todėl visi siaurinimai tiesų buvo daromi ant tos dalies kraszto gyventojų. Bet szie uždraudimai lygiu budu pasiekė ir lietuvius, kuriuos persekioja valdžia ar tai dėlei jų artimiausiojo susigyvenimo su lenkais, ar tai norėdama juos atitraukti nuo lenkų įtekmės. Pasekmė szių užpuolimų ir patiems rusams nėra maloni: lietuviai sutvėrė užrubežinę literaturą, kuri vis labiaus įsispaudžia į Lietuvą, o lietuviai — lenkai (ir tokie mat yra!) nors ir prastoja nekurias vietas administracijų, kaskart stipriaus pradeda iszsigyventi Lietuvos miestuose, užimdami ten įvairias vietas ir net įs sprausdami į prekystę. „Neveizdint į visas slėgianczias tiesas, lenkai assimiliuoja baltgudžius ir lietuvius. Žingeidu, juog lenkiszka kalba terp lietuvių ukininkų prasiplatino Vilniaus pavietyj, o teip gi pietinėj pusėj Ukmergės paviecz io ir nemažai Lydos pavietyj jau laikuose po 1863 m., kuomet labiausiai buvo lenkiszka kalba persekiojama. Daugelyj vietų l e n k i s z k a k a l b a p a s i l i k o v i e s z p a t a u j a n c z i a t i k b ė g y j e p a s k u t i n i o k e t v i r c z i o XIX a m ž i a u s. Žingeidu, kad net skaitlius didžiųjų žemės savininkų — lenkų, priesz kuriuos ypatingai Muravjevas kariavo, pasilieka Lietuvoje virszyjancziu kitus gaivalu, o ypatingai Kauno, Vilniaus, Gardyno ir Minsko gubernijose Teip isz viso skaitliaus didžiųjų ukės plotų priklauso lenkams:

Kauno	valdyboj	72%
Vilniaus	"	69%
Gardyno	"	50%
Minsko	"	45%
Vytebsko	"	37%
Mohilevo	"	31%

Szie skaitliai, po teisybei, daug augsztesni, kadangi daug dvarų tik fiktyviszkai maskoliams priklauso: juos nupirkę lenkai ant maskolių vardo. Arendatoriai rusų dvarų teip-gi daugiausiai esą lenkai."

Tokie tai vaisiai, pagal nuomonę Plochockio, rusų aprusinancziosios politikos Lietuvoje. Lenkystė visada gyvuoja ir net moka užimti naujas vietas, kame buvo baltgudžiai arba lietuviai. Tai lenkystei, labiausiai užsitarnavusiai krasztui, pagal Plochockį, pridera pirma vieta, o lietuviai, ypacz kad yra lenkai — lietuviai, tai jog niekis.

Nurodyti visas melagystes autoriaus gana butų sunku, nes visas tas straipsnelis nuo pat pradžios iki galui persisunkęs yra melaginga dvasia su tikslu akyse prakilnesnės rusų visuomenės iszteisinti lenkų veikimą ir vadovavimą musų kraszte. Kame yra lietuviszkas judėjimas, kokie siekiai ir apsireiszkimai szio judėjimo, autorius nepaiso, nurodydamas teip tik aprybiai, juog nuo laiko uždraudimo lietuviams spaudos centru lietuviszkosios literaturos pasiliko Tilže, kame atsiranda „visa eilė politiszkų, ukininkiszkų ir literatiszkų laikraszczių, kame iszeina daug yvairių broszių ir knygelių moksliszko ir beletristiszko turinio — ir vis tai gali papulti į rankas lietuvio tik keliu kontrabandos". Spaudos reikaluose lietuviai esą biauresniame padėjime, negu lenkai — lietuviai, kurie nors ir netur tiesos spaudinti lenkiszkų knygų Lietuvoje, bet jų įvlatinimas neuždraustas. „Lenkiszkos knygelės terp valsczionių žinoma, yra persekiojamos, kaipo ženklas neisztikingumo." Bet gana jau szių melagysczių: kur jas visas suvajkysi. Isz szio straipsnelio galima numanyti, juog lenkų revoliucijoniszką dvasią sukėlė tiktai Muravjevo politika ir jos pasekėjų, kurie ir sziądien engdami lietuvius, sakosi naikiną lenkiszką gaivalą: tame visas pasiteisinimas lenkų, juog jie veikia ir kovoja priesz valdžią. Po teisybei gi visi szie kovojanti neva lenkai — yra grynais lietuviais.

P-tis.

Isz Amerikos.

Buvusi Havai salu karaliene gauna atlyginimą.

WASHINGTON, D. C. Amerikos randas nusprendė amerikonų užimtų Havai salų karalienei Lilinokulan duoti 200000 dol. atlyginimo už amerikonų užimtus jai prigulėjusius ant minėtų salų žemės plotus. Pinigus nutarta iszmokėti tiesiog karalienei, o ne per tarpininkaujanczių politikierių rankas, kadangi paprastai prie tokių rankų prilimpa daug rando pinigų.

Influenza.

NEW YORK. Czianykszcziai ligonbucziai pilni influenza serganczių. Viename tik Brooklyne per sausio mėnesį nuo influenzos pasimirė 46 ypatos. New Yorke pasimirė daug daugiau. Szjmet liga ta siauczia daug smarkiau negu pernai.

Garlaiviu susimuszimas.

Dėlei miglos, kokia pereitą subatą turėjo apsiautusi visą New Yorko portą, įvyko du sykiu susimuszimai garlaivių. Pirmame susimuszime garlaivių "Ridgewood" ir "St Louis" likos du žmonės sunkiai sužeisti; antrame susimuszime tokių nelaimių neatsitiko.

Tvanai.

SAN ANTONIO, TEX. Nuo smarkių ir ilgai besitraukusių lytų tuluose krasztuose szteto Texas užgimė neiszpasakytai didelitvanai, kurie labai daug blėdies pridirbo. Mieste San Antonio, ant St. Mary str. vandens yra ant 6 pėdų giliai; žmonės isz namų iszsigelbėjo su dideliu vargu.

Gaisrai.

PITTSBURG, PA. Sudegė czia dalis dirbtuvių American Bridge Co. McKees Rocks. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 200000 dol.

ST. LOUIS, MO. Sudegė czia vagonų szopos priemiesczio geležinkelių ir 67 vagonai. Blėdį ugnies padaryta skaito ant 200000 dol.

ST. JOSEPH, MICH. 25 d. vasario siautė czia didelis gaisras, kuris isznaikino dirbtuves Cooper Mills Knitting Works. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 200 000 dol. 360 darbininkų neteko pertai darbo.

MOUNT AIR, MD. Iszdegė visas vidurys szito turinczio 3000 gyventojų miesto. Blėdys ugnies padarytos yra labai didelės.

CINCINNATI, OHIO. 26 d. vasario sudegė czia Pike Opera House. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 3 milijonų dolierių.

CHEONKCE, KANS. Netoli nuo czia miestelyj Turh, iszlėkė į padanges parako dirbtuves Lafflino & Raudo, prie to 5 ypatos likosi užmusztos.

LOWELL, MAS. Iszdegė czia Durbank Blokas. Prie to pražuvo viena ypata. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 150000 dol.

Expliozijos.

SPRINGFIELD, ILL. Anglių kastynėse Auburn kompanijos atsitiko dujų ekspliozija, kurios trįs darbininkai likosi ant vietos užmuszti.

PITTSBURG, PA. Netoli nuo czia, Rockworde, stovyklose geležinkelio darbininkų atsitiko smarki dinamito ekspliozija, kurios penki darbininkai likosi sudraskyti, o daug sužeistų.

KENAUGUA, IA. Nieso malunuose ekspliodavo garinis katilas. Eksplioziįos maluno savininkas ir jo sunus likosi užmuszti.

Nelaimes ant geležinkeliu.

PEORIA, ILL. Netoli stacijos Acme, laike tirsztos miglos susimuszė du geležinkelio trukiai. Prie to 15 ypatų likosi sužeistų, o terp tų 6 sužeistos mirtinai.

KANSAS CITY, MS. Sudegė czia didelė trioba tavorinės stacijos Atchison, Topeka & Santa Fe geležinkelio. Sudegė ir 90 vagonų. Blėdį ugnies padarytą apskaito ant 150000 dol. Sudegę vagonai buvo tavorais prikrauti; vertė sudegusių tavorų dar ne apskaityta.

Isz darbo lauko.

¶ Tarnaujantiems ant Chicagos virszutinių geležinkelių likosi padidintos algos: motormanai tarnaujanti ilgiau kaip metus gaus po 28 c., ne tarnaujanti dar metą 25 c., konduktorai po 21 c., sargai po 18½ c. už darbo valandą. Kasieriai gi gaus po $1.50—1.65 už dienos darbą.

¶ CHARLESTON, W.VA. Staniford City, Raleigh pavietyj, 25 d. vasario buvo smarkus susimuszimas terp sztraikuojanczių angleka sių ir szerifo ir jo pagelbininkų. Buvo smarkios paledynės, kurioms pasibaigus, szerifas suaresztavo 146 darbininkus ir nugabeno į kalėjimą į Beckley.

¶ NEW YORK. Susirinko czia isz visokių Amerikos miestų ant konvencijos 75000 siuvėjų. Susirinkę delegatai nutarė reikalauti panaikinimo kontraktų sistemo, tvirtų ir vienodų algų, paženklinimo aiszkaus darbo laiko ir maszinų varymui įvedimo gazo arba elektrikos.

¶ LOS ANGELOS, CAL. Metaliniai darbininkai czianykszczių varstotų pakėlė sztraiką, kadangi jų reikalavimą algų po $4.50 ant dienos atmetė darbdaviai. Jie tiko mokėti tokias algas tik geriems darbininkams, o ne visiems prigulintiems prie organizacijos.

¶ SOUTH CHICAGO, ILL. Dirbtuvėse Chicago Ship Beg Co. susztraikavo 1200 darbininkų. Kompanija pasiulė mažą pakėlimą algų prie 10 darbo valandų, darbininkai vienog reikalauja 9 darbo valandų.

¶ CHICAGO, ILL. Grindų mazgotojos didelėse pardavinycziose, prigulinczios prie organizacijos pareikalavo pakėlimo algų: jos reikalauja po 20 c. už darbo valandą.

¶ TORRINGTON, CONN. Czianykszcziose liejinycziose pakėlė sztraiką 110 darbininkų, kadangi liejinyczių užveizėtojai ne norėjo praszalinti nuo darbo vieną darbininka.

¶ JOHNSTOWN, PA. Beroird White Coal Co. Windbere, nuo 1 d. balandžio pakelia algas visų darbininkų ant 10%.

¶ BUSSEY, PA. Darbai eina czia gerai. Czianyksztė anglinė kompanija nuo 2 d. vasario atidarė naujas kastynes.

PITTSBURG, PA. 700 kalvių ir 1000 jų pagelbininkų, dirbanczių prie triobų statymo pakėlė sztraiką.

¶ CLEVELAND, OH. Nickel Plate geležinkelis pakėlė algas visų tarnaujanczių ant 7%.

¶ SPRINGFIELD, ILL. Kalnakasiai ir kastynių savininkai susitaikė reikaluose algų.

¶ CHICAGO, ILL. Plumberiai dirbanti ant Rock Island geležinkelio pakėlė sztraiką.

ISZ Lietuviszku dirvu.

Isz Lowell, Mass.

Kaip kitur teip ir czia lietuviai pradeda keltiesi isz sunkaus miego, atmerkia jau akis ir žiuri į savo gyvenimą, pradeda suprasti reikalus nuvargintos tėvynės.

Didžiojo Lietuvos kunigaikszczio Olgirdo Dr-tė ant susirinkimo atsibuvusio 1 d. vasario, ant paraginimo jos prezidento p. S. Viskoczkos ir J. Versoczkos sudėjo po keletą centų ant naudos lietuviszkų kankintinių isztremtų isz tėvynės į szaltus Siberijos tirus už platinimą lietuviszkų rasztų ir kitokiu budu platinusių terp musų brolių tėvynėj supratimą ir szviesą. Keliolikas sanarių pritarė užmanymui ir su noru aukavo ir sudėjo $5.28. (aukautojų vardai ir jų aukos pagarsintos 9 "Lietuvos" numeryj) bet atsirado ir gana prieszingų užmanymui, kurie nepripažįsta nė jokių kankintinių. Toliaus gal ir tie supras ir gailėsis, gėdysis savo darbo; supras visi savo skurdą ir pareigas. Prieszininkai kankintinių ne priguli prie geresnių lietuvių, terp jų yra daug praleidžianczių pinigus karcziamose, besiskaldanczių galvas ir už tokius darbus ne kartą patenka už grotelių. Meskime tuos negražius darbus ir visi raszykimės prie tautiszkų lietuviszkų draugysczių, ypacz gi prie Dr tes D. L.K. Olgirdo! Matome, kad sanariai turi ne mažą naudą, terp jų viespatauja sutikimas ir brolystė.

Toliaus p. Paltanaviczia, pribuvęs isz Bostono ant susirinkimo aiszkino musų kankintinių padėjimą ir musų tautos praeitę, kaip ji buvo galinga, kol terp jos vaikų viespatavo brolystė ir kol jie nesigailėjo nė gyvastį aukauti ant tėvynės labo, o kokį ana yra sziądien. Teipgi apreiszkė, jog pradžioj kovo mėnesio su prakalbomis važinės Drė Želvienė. Musų Dr-tė nutarė ją užpraszyti į Lowell. Susirinkę delnų plojimais padėkavojo p. Paltanavicziui už jo kalbą.

Jonas Olgirdas.

Isz Boston, Mass.

Skaitydami laikraszczius, matome, kad mes lietuviai turime daug visokių reikalų, kokius privalome nuveikti. Svarbiausi dabar musų reikalai yra: szelpimas musų kankintinių, už platinimą lietuviszkų rasztų patekusių į netikusių valdžių nagus ir isztremtų isz gimtinio kraszto į gilią Maskoliją ir szelpimas musų mokslaeivių, kadangi juk isz jų bus ateinanti lietuviszka inteligencija, isz jų Lietuva sulauks mokslo vyrų, kurių dabar turime teip mažai. Tauta be mokslo vyrų ne gali pasikelti; todėl szelpdami einanczius į mokslą musų tautieczius (žinoma ne sulenkėjusius ar susnglėjusius, ne mokanczius nė laiszko prigimtoj kalboj paraszyti. Szituos tegul szelpia tie, į kurių kailį jie įlindo; lietuviai privalo szelpti tik tokius, kurie ateitėj lietuvystei naudą gali atgabenti; isztautėję, nors lietuviszkos kilmės, to juk ne gali padaryti) mes padauginsime lietuvių mokslo vyrų skaitlių. Tautos, stovinczios sziądien ant augszcziausio laipsnio nesigaili pinigų ant naudos baiganczių augsztesnius mokslus, kadangi tokie paskui visai tautai atgabena naudą, pakelia jos garbę. Jie ateitėj juk atmokės tautai savo darbais už suteiktą jiems pagelbą. Mums ne sunku but tą patį padaryti, kadangi mes be galo daug pinįgų isz'eidžiame ant visokių neatgabenanczių mums nė jokios naudos, bet vien blėdį dalykų. Kiekvieną szventą dieną mes iszgeriame saliunuose daugiau alaus negu reikia. Gerkime gerymų nors po du stiklu mažiau, o tuos pinįgus apverskime ant suszelpimo musų kankintinių ir mokslaeivių. Kiekvieną nedėlios dieną isz to bus po 10 c., o per visą sanvaitę susirinks 70 c. Jegu visi lietuviai teip darytų, isz to susirinktų pusėtina suma pinįgų. Asz padarau pradžią ir siuncziu į „Lietuvos" redakciją 1 dol. Darykime visi teip nors per gavėnę, o isz to musų kankintiniai ir besimokinanti jaunuomenė turės ne mažą paszelpą.

M. Mockapetris.

Isz Brooklyn'o, N.Y.

Jau nuo senai laisvamaniai ir socialistai rupinasi surengti czia diskusiją s vakarus ant apsznekėjimo yvairių darbininkų reikalų ir prie to ant prasilavinimo geriau kalbėti. Pažinimas darbininkiszkų reikalų ir iszkalbumas ypacz reikalingi yra darbininkams geresnei agitacijai vesti ir savo luominiams reikalams ginti. Ant unijų susirinkimų, ypatingai gi laike straikų reikalingi yra geri agitatoriai, kurie moka suprantancziai iszrodyti darbininkų skriaudas ir tai, kokiu budu jie isz savo vargų galėtų iszsigelbėti. Pirmas toks susirinkimas su diskusijoms atsibus nedėlioj, 8 dieną kovo, 2 val. po pietų, po nr. 73 Grand st., Brooklyne, N.Y. Lietuviszki darbininkai, vyrai ir moteris, nepraleiskite progos ir susirinkite kuoskaitlingiausiai. Diskusijose kiekvienas gali užimti balsą ir liuosai savo nuomones iszreikszti.

Tą paczią dieną sąnariai S.L.L. kuopos yra užpraszomi savo mėnesinę mokestį užsimokėti ir atsiimti po egzemplioriį naujai iszleistos Susiv. L.L. kasztais naujos knygutės "Užmuszimas Caro Aleksandro II." Prie to yra dar keli numeriai "Darbininkų Balso", kurie teipgi bus sąnariams iszdalinti.

K. Bilcziunas.

Isz Lawrence, Mass.

21 d. vasario Lietuvos Sunų Dr-tė laikė savo balių, ant kurio susirinko ne mažai geros valios tautieczių. Balius nusidavė kuo geriausiai; teip gi ir pelno susirinko ne mažai, už ką sveeziams siuncziame szirdingą padėkavonę. Laike baliaus tarpuose szokių buvo dekliamuotos eilės; dekliamavo jas mergaitė Jasinskiutė.

Ant rytojaus Lietuvos Sunų Dr-tė laikė mitingą, ant kurio buvo užpraszyti kalbėtojai: S. Viskoczka isz Haverhill ir Mockeviczia isz Bostono. Dėl stokos laiko pirmas kalbėtojas ne kalbėjo; p. gi Mockeviczia gražiai kalbėjo apie visokius lietuviszkus reikalus; primiodamas darbus Daukanto ir kitų musų tautiszkų kariautojų, kurie jau puolė belygindami kelius ateinantiems kariautojams. Kalbėjo ir apie musų kankintinius ir pakvietė susirinkusius prie aukų, pats duodams ant to mierio 1 dol. Kiti tą pamatę, sudėjo 4 dol. 50c. Pinigus prisiuncziu kankintinių komitetui, szirdingai dėkavodamas aukautojams.

L. S. Dr. sanarys Paltanaviczia.

Isz New Britain, Conn.

Musų miesto letuviai kįla isz palengvo isz nežinios ir sunkaus miego, įgauna vis daugiau supratimo; net miela į tokius žiurėti. Ant nelaimės vienog yra dar diktai mieganczių, praleidžianczių laiką karcziamose ir ten žudanczių sveikatą, pinigus ir gerą garbę. Toki daro sarmatą visai musų tautai.

Broliai lietuviai! meskite tuos piktus paproczius, imkitės skaitymo knygų ir laikraszczių, kuriuos skaitydami, ramiai praleisite laiką. Laikas jau mums susiprasti, laikas atminti vargus musų nuvargintos tėvynės. Per skaitymą prasiblaivys musų protas, atrasim juose nurodymus kaip geriausiai ginti musų tautą ir tėvynę nuo prieszų ir kaip geriausiai prikelti isz miego įmigusius musų brolius Seseris lietuvaites teipgi kvieczių prie darbo. Ir jus griebkites skaitymo knįgų ir laikraszczių, per ką teipgi isztobulinsite supratimą ir galėsite buti didesne parama savo sanbroliams. Eidami visi isz vien, mes pergalėsime musų tėvynės prieszus.

Ona Laksziutė.

Isz Minersville, Pa.

16 d. vasario ats buvo czia balius Lietuviszkos Teatraliszkos Dr-tės A. Gužuczio. Ant balaus žmonių susirinko diktas burelis, buvo net svecziai isz Mahanoy City, Pa., teipgi ir isz kitų miestų. Visi linksminosi gražiai, ne buvo ne jokių nesutikimų Balius traukėsi iki 4 val. ryto. Besibaigiant baliui, tuli tautiecziai, kaip antai: Jonas Narava ir Jonas Mikalavczia užmanė padaryti kolektą ant naudos musų kankintinių. P. Mikalaviczia trumpoj prakalboj kalbino susirinkusius dėti aukas ant naudos musų brolių persekiojamų maskoliszkų valdžių už darbus ant naudos lietuviszkos visuomenės.

Kolektoriai, perėję per susirinkusius, surinko $3 90.

Teatraliszkoji Dr te ant savo susirinkimo, peržiurėjusi uždarbį paskiis nuo to kiek bus galima ant naudos kankintinių.

Sekr. T.D.A G. J. Ramanauckas.

(Aukos patilpo praeitam nr. "Lietuvos". Red.).

Bus prakalbos.

Sziuomi praneszu lietuviszkai visuomenei, jog žemiau pažymėtose dienose bus laikytos prakalbos visokiose vietose. Kas tik iszgirs apie rengiamas kur prakalbas, teiksis pagarsinti greitai kitiems, kad klausyti galėtų susirinkti kuo daugiausiai žmonių. Kalbėtoji bus Dr. Želvienė. Ji kalbės apie visokius musų reikalus, kokius mes privalome gerai suprasti.

Prakalbos bus sekancziose vietose.

Waterbury	2, 3, 4 ir 5 d.	kovo;
Union City	6 ir 7 "	"
New Britain	8 ir 9 "	"
Lawrence	10 ir 11 "	"
Haverhill	12 ir 13 "	"
Lowell	14 ir 15 "	"
Boston	16, 17 ir 18 "	"
Nashuoj gal kalbės	19 "	"
Torringtone	20 ir 21 "	"
New Yorke	22 ir 23 "	"

Paltanaviczia.

Isz visur.

‖ Vokietijos knįgų iszleistojai nutarė su visu nedalyvauti ant rengiamos mieste St. Louis visosvietinės parodos. Kaipo priežastį ats sakymo knįgų iszleistojai paduoda: netikusias Amerikoj tiesas, kurios ne draudžia vogimo svetimo darbo ir tiesiog perspaudinimo svetur iszleistų knįgų ir tokiu budu skriaudžia lygiai autorius, kaip ir iszleistojus svetimų rasztų. Didesnė dalis gal kas metą Amerikoj iszleidžiamų knįgų yra tai vertimai Europoj iszleistų ir tas padaryta be žinios autorių ir jų rasztų iszleistojų. Visuose Europos krasztuose tokį pasielgimą sudai laiko už pasisavinimą svetimos savasties ir gana skaudžiai baudžia teip daranczius, Amerikoj gi tas yra paprastu atsitikimu ir už tai besisavinanczių svetimą darbą nieks ne baudžia.

‖ Susidurus su baltveidžiais veik visur nyksta kitokios kilmės tautos: australiecziai, maari Naujos Zelandijos, kanarai Havai salų, indijonai sziaurinės Amerikos baigia jau nykti. Nyksta net tautiszki gaivalai tolimuose sziauriuose, kur baltveidžių dar ne daug yra. 12 metų atgal antai prie Smitho pakranczių ramiai gyveno 300 eskimosų, dabar jų liko tik 200. Alaskoj pirmutiniai aukso jieszkotojai rado 3000 eskimosų, dabar jų liko jau tik 500 o jeigu teip eis ir toliau, į kokius 25 metus isznyks su visu tie sziaurinių krasztų gyventojai.

‖ Laikraszcziai pranesza, jog Maskolija apsiima parupinti Chinų randui paskolą, isz kurios jis galėtų užmokėti svetimoms vieszpatystėms prigulintį atlyginimą už paskutinę karę. Kadangi Maskolija pati ant savo reikalų ne turi pakaktinai pinigų, tai reikia manyti, kad ji prikalbės prancuzus duoti reikalingus pinįgus. Už prancuzų pinįgus vienog Maskolija turėtų pati didžiausią naudą; nežinia todėl, ar Prancuzija, pati neturėdama naudos, panorės duoti Maskolijai pinįgus.

‖ Prisakymu maskoliszko caro, 4 Finlandijos gubernatoriai likosi nuo vietų praszalinti neva už prieszinimasi caro užmanytoms reformoms Finlandijoj, o isztikro mieriams apmaskolinimo Finlandijos. Ant toliaus gubernatoriais Finlandijoj galės but tik tikri maskoliai stacziatikiai. Caras daro mat Finlandijoj dabar tą patį, ką priesz jį viespatavę Maskolijoj valdonai padarė Lietuvoj ir Lenkijoj.

‖ Maskoliszkas caras praszalino nuo vietų: prokuratorių ir 11 sudžių miesto Abo, Finlandijoj, be tiesos reikalauti užtarnautų pinįgų. Caras mat nubaudė minėtas sudžias užtai, kad jie priėmė žmonių skundas ant gubernatoriaus Nivlando gubernijos maskoliaus jenerolo Ksigoradowo. Skundėjai buvo ant gubernatoriaus prisakymo sumuszti žmones laike užgimusių mieste Abo maisztų 1902 m.

‖ Peterburge pasibaigė prova policijos virszininko miesto Kronstadto, pulkauninko Szafrowo. Prova ta traukėsi per isztisas tris sanvaites. Sudas caro tarną rado kaltu ir nusprendė į aresztantų rotas ant dviejų metų. Szafrow apskųstas buvo: už perdirbinėjimą dokumentų, pasisavinimą rando pinįgų ir reikalavimą kyszių. Tų visų nusidėjimų pasirodė kaltas numylėtas caro tarnas.

‖ Kaime Markovic, Moravijoj, vienas ukininkas skerdė namieje meitelį, prie ko buvo ir mažas ukininko sunus. Kada meitelį paskerdė vaikas parbėgo namon, pagriebė peilį ir nudurė savo jaunesnęję seserį. Mat jis norėjo žinoti, ar ir skerdžiama jo sesytė rėks teip jau, kaip ir skerstas meitelis. Perdurta mergaitė pasimirė.

‖ Literatiszki parlamento pasiuntiniai Haagoj, Holandijoj — padavė ant užtvirtinimo užmanymą, idant politiszkos tiesos visų vyriszkių ir moterų butų visame lygios. Jeigu tas užmanymas taps priimtu, tai Holandija bus pirmutinė ne tik Europoj viespatystė, kur bus visame sulygintos tiesos moterų su tiesoms vyriszkių.

‖ Į miestą Guayaguil atkako generaliszkas Suvienytų Valstijų konsulius Sawter su savo szeimyna ant vietos pasimirusio czia nuo geltonojo drugio konsuliaus Nasto. Sawter, įnėjęs į pasimirusio Nasto kambarį teip persigando, kad su paczia ir vaikais, ant to paties laivo, ant kurio czia atkako, sugrįžo atgal į Suvienytas Valstijas.

‖ Maskoliszkas caras, ant pagelbėjimo badą kenczianczių Finlandijos gyventojų, paskyrė 700-000 rubl. ant visokių vieszų darbų, kad suteikti darbą baduoliams. Daro tą carpalaikis vien todėl, kad Amerikai atimti progą rinkti aukas ant suszelpimo caro persekiojimų ir į badą įstumtų jo locnų pavaldinių

‖ Po valdžia turtingos Amerikos, gyventojus jos užimtų Filipinų salų pasiekia vis didesnis vargas. Prekes metinių produktų su visu nupuolė, o per tai uždarbiai darbininkų sumažėjo. Apie tai pranesze Suvienytų Valstijų prezidentui tų salų gubernatorius Taft. Kitaip ir buti negal politikierių isznaudojamame kraszte.

‖ New Yorko laikrasztis "Evening Telegram" pranesza, buk viso svieto anarchistai nutarė Paryžiui atlikti kongresą, kurs buk arti riszasi su reikalais Europos valdonų. Dalis anarchistų buk atkako isz visokių krasztų į Paryžių: vienas vienog jaunas italijonas, atkakęs isz Amerikos, iszdavė policijai visą plianą.

‖ Vindobonos laikrasztis „Zeit" pranesza, buk maskoliszkas konsulius Redong Mitrowicoj likosi albanieczių užmusztas. Maskoliszkas konsulatas Mitrowicoj parengtas tik metai atgal. Albanieczial isz syk stengėsi nejsileisti caro tarnus.

‖ 27 d. vasario Anglijoj ir jos pakrantėse siautė smarkios vėtros, kurios lygiai ant žemės, kaip ir ant jurių labai daug blėdies pridirbo. Telegrafų dratai likosi sutraukyti; ant jurių paskendo diktai žvejų laivų, bet skaitliaus pražuvusių žmonių dar nežino; triobų vienog vėtra sugriovė daug.

‖ Afganistano valdonas padovanojo Persijos szahui szventą knįgą koraną, kurios vertę apskaito ant 400000 dol. yra tai, turbut, brangiausia knyga ant svieto. Apdarai knygos yra auksiniai, iszsodyti deimantais, žemcziugais ir rubinais.

‖ Australijoj prie rinkimo urėdninkų ir užėmimo urėdų tiesos moterų likosi sulygintos su tiesomis vyriszkių. Tose kolionijose yra isz viso 1827000 ypatų turinczių tiesą balsuoti, kuriame tai skaitliuje yra: 973000 vyriszkių ir 854000 moterų.

‖ Provincijoj Kikangsi, Chinuose, ciesoriszkos armijos dalis pateko į pasikėlėlių parengtas kilpas Yang Uing terpkalnėj. 500 kareivių likosi užmusztų. Pasikėlėliams pateko daug ginklų, kuriuos kare visi gabeno į tvirtynes.

‖ Prancuziszkas randas departamentuose prie Pirinejų kalnų uždraudė mokyklose ant tikėjimo mokinti vaikus prigimtoj baskiszkoj kalboj. Mat netikusi Maskolija apriėjo visą civilizuotą svietą, iszplatino visur neužkantą kitokių kalbų apart rando vartojamos.

‖ Kijeve pasimirė vienas isz didžiausių Maskolijos didžturczių, cukraus fabrikantas Mikalojus Terezenko, sulaukęs 65 metus. Jis turėjo 80 cukraus dirbtuvių ir 80000 desiatinų žemės. Vertė jo palaikų siekia 150 milijonų rublių.

‖ Viename isz didžiausių miestų Vokietijoj, Hamburg, iki sziol neturėjo universiteto. Dabar czia susitvėrė komitetas, kuris renka aukas nuo pralobėlių, kad padėti miestui parengti universitetą.

‖ Iszpanijoj, provincijoj Alicante buvo gana smarkus žemės drebėjimai, kurie nors iszgąsdino gyventojus, bet nelaimių žymesnių ne pridirbo.

‖ Patekusi po paskutinėi karei Suvienytoms Valstijoms sala Guam, Australijoj, smarkių žemės drebėjimų likosi ant vienos pėdos pakelta augszcziau.

‖ 3 d. kovo visose stacziatikiszkose bažnycziose Maskolijoj bus atlaikytos dievmaldystos ant paminėjimo panaikinimo baudžiavos.

‖ 25 d. vasario Meksike siautė smarkus žemės drebėjimai; smarkiausi jie buvo aplinkinėse Tuxpam. Vulkanas Calima pradėjo mesti ugnį.

12 d. vasario ant Samoa salų Australijoj, ypacz gi ant salos Tatuila, siautė smarkios vėtros, kurios labai daug bledies pridirbo.

‖ Siberijoj, kaime Barakovka pasimirė lietuviszkos kilmės kunigas Oboknovicz, vikarijuszas Tomsko katalikiszkos parapijos.

‖ Portus Hayti republikos Port de Pait, vidurinėj Amerikoj, su visu iszdegė 27 d. vasario.

Antanas Baranauskas.

Maskoliszkas laikrasztis "Žurnal Ministerstva Narodnago prosvieszczenija" patalpino sekanczią biografiją nesenai staiga pasimirus o Seinų vyskupo Antano Baranausko, paraszytą profesoriaus Wolterio (latvio).

"13 d. lapkriczio, 9 val. vakare pereitų metų staiga pasimirė Seinuose rymo-katalikiszkas vyskupas Antanas Baranauskas. Velionis buvo vienas isz žymiausių lietuviszkų dainių, pamokslininkų ir tautiszkų filologų. Gimė jis miestelyj Anykszcziuose, Vilkmergės pav., Kauno gubernijoj 17 d. sausio 1835 m. Pradinį mokslą gavo Telszių bajoriszkoj mokykloj ir jaunystėj tarnavo kaipo rasztininkas visokiose valszczių kanceliarijose Telszių pav. (Siaduose, Szkuduose ir kitur). Jis iszsyk ant savę atkreipė atidą savo poetiszku gabumu. Atsirado žmonės, kurie davė jam galėjimą baigti augsztesnius dvasiszkus mokslus. 1858m. jis pastojo į Varnių dvasiszką katalikiszką seminariją, o po dviejų metų į Peterburgo dvasiszką akademiją, kurioje baigė kursą 1862 m. su laipsniu magistro theologiszkų mokslų. Ant papildymo mokslo Baranauskas likosi iszsiųstas į užrubežius: Muenchene klausė lekcijų Doelingero, Ryme, kolegijoj Gregorianum žinomų mokslinczių Billerinio, Peronio ir kitų. Sugrįžęs į Peterburgą 1865 m. jis užėmė akademijoj katedrą pastoraliszkos theologijos, bet czia pasiliko neilgai, sugrįžo į Varnius, o paskui į Kauną. Pildydamas pareigas seminarijos inspektoriaus, jis podraug mokino etiszkos theologijos ir apart to, iki 1884 m., kada jį įszventino į vyskupus sufraganus Telszių dijecezijos, skaitė lekcijas lietuviszkos kalbos.

Prie geresnių jo lyriszkų rasztų prigulį "Sudiev Lietuva", "Giedu dainelę savo giesmelę" ir garsus "Anykszczių Szilelis". Paskutinė poema parengta apginimui lietuviszkos kalbos nuo užpuldinėjimų jos prieszų, turi už mierį iszrodyti turtingumą žodžių ir iszreiszkimų apie gimtines girias. Pirma dalis paraszyta 1858 m., o galas 1859. Eilės tos spaudintos kelis kartus: 1861 m. kalendoriuje Ivinskio, 1875 m. Lavoslavo Geitler jo veikale Litauische Studien su komentarijais paties autoriaus veikale "Ostlitauische Texte. Mit Einleitungen und Anmerkungen herausgegeben von Anton Baranovski und Hugo Weber. Erstes Heft. Weimar Hermann Boehlaw, 1882. Bet supažindino vokiszką lingvistiszką mokslą su patyrimais Baranausko ir jo mokintinių tik Weber; pats autorius galėjo atsiliepti daug vėliau, tik 1898 m., kada Mokslo akademija nusprendė atspaudinti jo "Patėmyjimus apie lietuviszką kalbą ir žodyną 65 tome surinkimų dalies maskoliszkos kalbos ir literaturos. Isz pradžių tie patėmyjimai buvo padaryti dėl rankraszczio Giliaus: "Paveikslai lietuviszkai-rusiszkos kalbos, paduoto akademijai 15 pjutės 1878 m. Akademiszkuose patėmyjimuose velionis iszreiszkė savo pažiuras apie įtekmes lietuviszkų dialektų ant iszsidirbimo literaturos ir apie neatbut ną reikalą daleisti spaudinti lietuviszkas knygas lietuviszkoms literoms arba lietuviszku alfabetu, pritaikytu prie visų ypatybių lietuviszkos kalbos visuose jos yvairumuose kaip istoriszkai teip ir dialektiszkai.

Jo kalbiszkuose tirinėjimuose nuolatai apsireiszkia praktiszkas mieris tirinėjimo drauge su reikalais pamokslininkiszkų darbų. Jo literatiszkas gabumas, dėl uždraudimo lotyniszkų literų ne galėjo pasirodyti atspaustuose veikaluose, kadangi didesnė dalis jo literatiszkų darbų pasliko tik rankraszcziuose arba iszsiplatino tik nedideliame skaitliuje exempliorių pavidale perraszymų padarytų jo garbintojų ir mokintinių. Prie paskutinės veislės priguli: 1) Lietuviszkas kalbamokslis. Tilžėj atspaustas sutrumpinimas isz plataus rankraszczio po antgalviu "Kalbamokslis lietuviszkos kalbos. Iszduotas per Ll. Tilžėje. Spauda E. Jagomasto 1896, 84 pusl. 2) Mokslas Szventosios iszkalbos. 3) Szventas katalikun Bažnyczios mokslas, trumpai iszpasakytas. Rymo-katalikiszkas tikėjimas suraszuose padarytuose kiekvienai parapijai. 4) Iszvertimas szventraszczio, ypacz gi senojo. Ant to vyskupas Baranauskas darbavosi iki paskutinei valandai savo gyvenimo. 5) Daug dvasiszkų eilių ir szventų giesmių, isz kurių ne mažai jau, kaip antai: "Vieszpatie, Taviep szaukiames gilumon prasmegę", perėjo į teip vadinamas kantatas. 6) Eilės svietiszko turinio paszvęstos jo tėviszkėj ir dainos priesz girtuokliavimus ir elgetavimus, kaip antai: Sueiga girtuoklių ir daug kitų užsilaikanczių lupose jo vientauczių.

Velionis atsižymėjo meile mokslo ir noru visada padėti lingvistams ir etnografams besilankantiems į Lietuvą. Kaip sako Leskien straipsnyj "Aus Arbeiten litauischer Gelehrten ueber ihre Sprache": patėmyjimai pagarsinti savo laike Webero isz rasztų ir laiszkų Baranausko buvo szaltiniu jo darbų apie akcentą ir intonacijų lietuviszkų dialektų. Ypacz didelės vertės yra žinios apie dialektus ir skaitlių akcentų. Mažiausiai jį suprato tuli jo vientaucziai perimti ypatiszkų politiszkų pažiurų, kaip pav., Jonas Szliupas knygoj; Lietuviszkiejie Rasztai ir Rasztininkai. Tilžėj

1898 m. psl. 51—84 ir žinomas Fr. Kurschat savo Grammatik der litauischen Sprache 1876 m. prakalboj str. IX—XI. Tokiu budu beveik 50 metų darbai A. Baranausko paliko neiszdildinamu ženklu ne tik atmintyj augszto ratelio vientauczių ir prastų žmonelių, godojanczių jį kaipo pamokslininką net ir terp daug vietų Vokietijos ir Maskolijos."

LAISZKAS Į REDAKCIJA.

GUODOJAMI PONAI:

Rodosi 7 nr. „Lietuvos" jus patalpinote korespondenciją, kurioje yra lytėti Plymuotho parapijos reikalai. Man rodos, ir mano parapijonai szneka, kad tą korespondenciją raszē kas ant juoko.

Dagirdę, kad asz rengiuosi persikraustyti į Bostoną, parapijonai, naturališzkai, pradējo sznekēti apie bilas ir iszdavimą rokundų isz $15 000 ugniapinigių ir 5.000 paskolos. Asz daviau žinią dvasiszkai valdžiai, praszydamas, kad paskirtų peržiurēji mui rokundų kunįgą. Parapijonams liepiau paimti advokatą ir kada tie, prie parapijos iszrinktų vyrų, vieną syk, ir kitąsyk rokundas perveizdējo, jokios kvestijos daugiau nieks nedarē, nē nedaro. Pagalios korespondencijoj ne apie tai raszytai. Ten raszyta, kad kunigas Žilinskas kadaisi nupirko per licitaciją klebonįją, už ją paēmē ugniapinigius, raszyta apie kokias ten dideles ir mažas knygas, apie tai kad parapijonai dasižinoję, kad bažnyczia pavesta vyskupui.... Apie tai niekad nebuvo jokių kvestijų. Visi žino, ant ko bažnyczios yra raszytos ir žino, kad be vyskupo niekas jas ant licitacijos negal parduoti, nē pirkti, nē paimti ugniapinigius. Užtai parapijonai ir sako, kad korespondencija buvo papieszta ant juoko. O jus—ją patalpinote į laikrasztį!

Daleiskime kad korespondento mieris buvo geras, bet vis gi nepriderējo vartoti blogų įrankių.

Su guodone

Kn. J. Žilinskas.

Atsiliepimas.

Nr. 7 "Lietuvos" patilpo korespondencija isz Plymouth'o. Pagal tą korespondencija: "sudegusi Plymouth'o bažnyczia buvo apsergēta ant 15000 dol., o klebonija ant 3000 dol. ir buk tie 3000 dol. yra savasczia kunigo Žilinsko, nēs jis nupirkęs kleboniją ant licitacijos. Tas yra neteisybē. Plymouth'o klebonija niekada ne buvo parduota ant licitacijos ir nieks jos nenupirko. Bažnyczia ir bažnytiniai daigtai buvo apsergēti ant 11000 dol., o klebonija ir klebonijos daigtai ant 4000 dol.; taigi isz viso ant 15000 dol. Tie pinigai parējo ant vyskupo rankų, ant kurio rankų užraszyta Plymouth'o lietuviszkos bažnyczios savastis teip kaip ir kitur. Visi parapijonai apie tai gerai žinojo ir žino, nes patys bažnyczią apraszē ant vardo vyskupo 14 metų atgal, kada tvērē parapiją. Paskui Edvardsville ir Luzerne atsiskyrē ir norējo gauti dalį ugnapinigių, bet ne gavo, kadangi visi 15000 dol. yra užmokēti ant pastatymo naujos bažnyczios ir klebonijos ant tos paczios vietos, kur buvo sudegusios. Kaslink gi rokundų, tai jos nebuvo rody tos isz kokios ten didelēs ar mažos knygos, tik kun. Žilinskas iszdavē rokundas isz 15000 ugnapinįgių ir už 5000 dol. paskolytų czekiais. Rokundas peržiurējo parapijos iszrinkti vyrai, teipgi advokatas ir vyskupo atsiųstas kunįgas ir viską rado tvarkoj ir teisingai. Pasirodē dar, kad kun. Žilinskas yra primokējęs savo pinįgų $103.67. Ant protokolo visi pasirasze 26 d. sausio 1903 m.

Father J. Donahal, kunįgas,
Abram Salzburg, advokatas,
Geo. Kunįgonis,
George Masavage,
Simon Vaiczulionis,
Adam Adzgauckas,
Ignas Stadulis.

Nauji iszradimai.

. Suvienytų Valstijų randas garsina, jog D-ras Adolf Razlag, amerikonas, iszrado vaistą nuo raupų (neiszgydomos dar szventrasztyj minavojamos ligos), kuris likosi iszbandytas ant raupomis serganczių Chinuose ir iszdavē kuo geriausius vaistus.

. Savininkas techniszko biuro mieste Poznaniuje, St. Ostrovski iszrado prietaisą automatiszkam uždējimui diržų, bēgant masinoms dirbtuvēse. Nesant tokiai prietaisai labai daug pasitaikydavo nelaimių uždedant diržus, kadangi dedanczius diržus darbininkus pagriebdavo ratas ir ne retai su visu sumaldavo. Iszradimas todēl Ostrowskio yra labai svarbus, jis be abejonēs sumažįs dirbtuvēse skaitlių nelaimių.

. Prancuziszkas iszradējas, pulkauninkas Renard iszrado naują orlaivį, su kuriuom prancuziszka karēs minister ja szį pavasarį atliks bandavones. Naujas Renardo orlaivis turēs dvigubai didesnį greitumą negu pirmutinis jo iszrastas.

. Pagarsējęs jau savo iszradimais chicagietis Gattmann tvirtins, jog jis dabar iszrado budą teip iszvalyti vandenį, kad jame ne gali buti nē jokių žmonių sveikatai kenkianczių bakterijų. Tą patį padaro juk ir pervirinimas vandens.

. Garsus brazilijonas, iszradējas naujo orlaivio Santos Dumont dirbdina dabar naują orlaivį paskirtą važiojimui pasažierių. Bandavonēs naujo orlaivio atsibus Paryžiui balandžio mēnesyj szių metų.

. Italiszkas gydytojas, Dras Tizzoni isz Bolonijos iszrado vaistą gydantį plauczių uždegimą. Vaistą tą įczirszkia po oda kaip rauples ir su jo pagelba, pasisekē iszgydyti net kelis tokius ligonius, kurie butų turēję mirti.

. Berlyno gydytojas, Dras Aronson iszrado naują vaistą nuo tymų kurį iszbandē ligonbucziuose New Yorko daktarai. Naujas vaistas iszduoda kuo geriausius vaisius.

. New Yorko elektrotechnikas Cooper Hewitt tvirtina, jog iszrado budą siuntinējimo telegramų telegrafais be vielų ne paisant ant tolumo, taigi ant visos žemēs pavirsziaus.

Nauji rasztai.

Puota. Nuskintas Žiedas. Paraszē Bijunas. Plymouth, Pa. 1902 m. 32 pusl.

Telpa czia du trumpi vaizdeliai: puota, ant kurios susirinkę žmonēs, apkalba visokius reikalus. Terp susirinkusių turtingų kaimiečių, kunįgų ir ponų atsiranda kazyros ir tie linksmai laiką praleidžia besikalbēdami apie begēdiszkumą bedievių ir darbininkų, iszmislinēja, kaip vienus ir kitus galima suvaldyti, kadangi tie neduoda ramiai miegoti kunįgams ir ponams ir isznaudojantiems darbininkus darbdaviams. Bes linksminant ir puotuojant pralobēliams, lauke susirinkę darbininkai apkalba iszalkę savo vargus. Vaizdelis paraszytas iszmananczai ir vertas perskaitymo.

Antras vaizdelis, "Nuskintas žiedas", apraszo jauną, turtingų tēvų gražią dukterį, kuri, gydoma neiszmintingo aptiekoriaus, ne tenka sveikatos, o ant galo ir jauną gyvastį nužudo. Jeigu tēvai butų iszsyk kreipęsi prie gero daktaro, duktē galējo but iszgydyta su visu, bet jie važiojo dukterį pas szundaktarius ir brangiai už nieko negelbianczius vaistus mokējo. Kada tēvai apsižiurējo ir nuvežē ligonę pas tikrą daktarą, ir tas pagelbēti ne galējo, buvo jau per vēlu; jauna mergina nuējo į geresnį svietą, kur nēra isznaudojanczių ir isznaudojamų. Tokių aukų neiszminties tēvų ne mažai yra Lietuvoj, velydami, kad kiekvienas lietuviszkas tēvas perskaitytų szitą vaizdelį, o per tai gal ir aukų neiszminties butų mažiau.

Kunigija ir svietiszka valdžia. Margi pieszimai. Sutaise ir apgarsino Medeksza, Plymouth, Pa. 1902 m. 47 pusl.

Szitoje knįgutēje telpa sekanti straipsniai: Popiežija ir svetiszka valdžia; Prieszinga lietuvystei kunigija; Lietuviszki klerikalai; iszvedimai. Visi tie straipsniai kruvoj tveria vieną rasztą. Pirmame autorius iszrodo, kaip popiežija ir kunigija visada ir visur buvo vien padētoja valdžios, o prieszininkē silpnų ir prispaustų; niekur ji nebuvo gelbētoja, užtarēja silpnų ir prispaustų, niekur ne pildē Christaus prisakymų, kuris liepē ginti silpnus ir persekiojamus. Kunigai tankiai buvo sznipukais, kurie iszvilioję laike iszpažinties nuo žmonių visokias paslaptis, ne kartą ir ne vieną žmogų iszdavē policijai.

Antrame straipsnyj autorius iszreiszkia, kad Lietuvos kunigai visokiais budais stengiasi tarnauti maskoliszkai valdžiai, teisingus žmonių reikalavimus apszaukia už svajones, liepia klausyti besistengianczių isznaudoti lietuvius maskoliszkų valdžių. Terp Lietuvos kunigų atsiranda ir iszdavējai, sznipukai. Terp tokių sznipukų savo laike labiausiai pagarsējo Sziaulių gimnazijos prefektas Radzeviczia. Ne tik tokiais yra ir tuli Amerikoj lietuviszki kunigai, mēgstanti denuncijacijas, o su propaganda denuncijacijų per kunigų laikrasztį "Žvaigždę" savo laike atsiliepē iszbandęs jau net neprigulmingos kunigystēs pagarsējęs Dras kunigas Juodiszius; o zokoninkas Saurusaitis tą daro per laiszkus (ant paskutinio zaunų nēra ką paisyti, kadangi jis pra maniakas). Kiti, truputį doresni už augszcziau paminētus, rods ne kalbina prie denuncijacijų, bet atimdami žmonēms viltis, atima jiems drąsą ir tokiu budu stojasi padetojais valdžių, persekiojanczių silpnus.

Knįgutē verta perskaitymo ypacz tiems, kurie nori geriau susipažinti su ne vertais pagyrimo kunįgų darbais.

Darbininku Balsas, Nr. 7. Dvimenesinis Lietuvos darbininku laikrasztis. 48 pusl. Adresas redakcijos: Mr. J. Lizdeika, 28 Gray str. Silverton, London.

Szitame numeryje telpa sekanti straipsniai: Piniguoczių globējas, apysakaitē p.a. Rugispiutēs; vaizdeliai p. a. Audra. Žmonių sukilimas priesz ponus Prusų Lietuvoj. Laiszkai isz Maskolijos apie visokius atsitikimus. Elēs p.a. Prie darbo. Kokie rasztai mums dabar reikalingi? Elēs p.a. Ponų pamokslas. Visokios žinios isz Lietuvos. Isz Londono. Darbininkiszkos žinios isz visokių krasztų. Szis tas isz kelionēs. Musų nauji kankintiniai.

Viktutē. Novelia Szatrijos Raganos. Atspausta ir Nr. 2 "Dirvos Žinyno". Shenandoah, Pa. 1903 m. 90 pusl.

Szita apysakaitē tilpo pirma "Dirvoj", dabar tik skyrium knįgutēj atspausta. Yra tai dieniniai užraszai sulenkējusios merginos, arba, geriau sakant, istorija merginos ir jauno daktaro, litvomano, po vyro įtekme ir sulenkējusi mergina pamyli lietuviszką tautą, kalbą, ir lietuviszkus rasztus, nors ir ne teip karsztai kaip jauną daktarą. Priesz akis skaitytojo pereina žmonēs visokių pažiurų: ir dievuoti ir bedieviai ir žinoma, prisilaikanti senesnių nuomonių perstatyti geresnēj szviesoj negu laisviau mananti. Kitaip ir buti negali, matant isz kur veikalēlis perspaustas. Apysakaitę tą galima perskaityti be nuobodumo, nors joje nieko ypatiszko nēra.

Vietines Žinios.

— Pereitos nedēlios vakare, kada į vietinį teatrą Temple of Music susirinko apie tukstantis žmonių ir jau už 5 minutų turējo but pakelta užlaida, visi dirbanti tuose namuose masziniszti ir kurintojai pakēlē straiką, reikalaudami padidinimo mokesties. "Sutik ir pasirąszyk ant musų reikalavimų bēgyje 5 minutų, o kad ne tai užgesysime žiburius ir apleisime vietas" — toks buvo darbininkų ultimatum, ant ko užveizētojas teatro Bush atsakē: "Nesulauksite". Matydams vienog, kad darbininkai isztikro savo pagarsinimą nori iszpildyti ir pasiēmę savo daigtus rengiasi iszeiti, užveizētojas greit sustabdē juos ir ant paduoto kontrakto pasiraszē. Tokiu budu darbininkai į penkias minutas straiką laimējo ir teatras nebuvo pertrauktas.

— Pereitos subatos naktį Schoenhofeno svetaineje ant Milvaukee ave. buvo maskų balius. Kada susirinkusi jaunuomenē linksminosi ir soko, umai isz vieno svetainēs kampo pasigirdo szuviai. Nusigandę szokējai puolē į tą kampą žiurēti, kas atsitiko ir rado ant žemēs kraujuose besivoliojanczią jauną merginą Emmą Schaffenberger, o szale jos bestovintį su revolveriu rankoj tulą Frank Kopke, 18 metų vaikiną. Jis pasisakē, kad užmuszęs ją todēl, kad ji atsisakiusi už jo tekēti.

— Vietinē policija susekē czia apgavikų kompaniją, kurios galva yra tulas J. Terrell. Ta kompanija pardavinējo žmonēms Texuose žemes, kurios visai tai kompanijai nepriklauso. Žemēs tos turējo buti Long Green pavietyj, bet pasirodē, kad nē tokio pavieczio Texuose nesiranda. Tokiu budų ta apgavikų kompanija ne mažai žmonių pinįgų paszlavē.

— Naujai statomų ant kampo Prairie ave. ir 35 ul. namų sugriuvo ragionēs, kurios 4 darbininkus prislēgē ir sunkiai sužeidē. Vieną isz jų mirtinai.

Pasarga Skaitytojams.

Vasario 24, 1903, visiems skaitytojams pasiuntēme knygų kataliogus ir kurių prenumeratos laikas jau išsibaigęs, tiems pridējome prie kataliogų laišką su paragynimu atnaujinti savo prenumeratą. Todēl kurie norite ir toliau "Lietuvą" gauti teiksitēs pasiskubinti užsimokēti prenumeratą už metą arba nors pusmetį. Kas isz priežasties ligos ar kitokio suvargimo neįstengtų dabar užsimokēti, tegul mums apie tai duoda žinę, o mes jo prenumeratos tulą laiką palukēsime. Kas iki 15 dienai szio mēnesio neužsimokēs ir jokios žinios apie savę neduos, suprasime kad jo po tuom adresu, kur "Lietuva" siuncziasi, jau nera ir kad kas nors kitas isz jo laikraszczio naudojasi, ir tokiam busime priversti "Lietuvos" siuntinējimą sulaikyti.

Tad meldžiu pasiskubinti.
A. Olszewskis, Iszleistojas.

Klaidos atitaisymas.

Per neatsarguma "furmono" pereitas "Lietuvos" numeris tapo klaidžai užnumeruotas Nr.8 ir uždatuotas Kovo 6, ką turējo buti Nr. 9, Vasario 27.

Draugyscziu Reikalai

Nedelioj, 8 d. Kovo, Jaunu Amerikos Lietuviu Pasilinksminimo Kliubas laikys savo menesini susirinkima saleje J. Pupausko, 3400 Auburn ave., pirma valanda po pietu, ant kurio sanariai privalo pributi nes bus iszduota rokunda nuo praejusio baliaus. Apart to bus ir kitokiu svarbiu dalyku. Noriuti prisiraszyti tegul ateina ant virszminēto adreso laike susirinkimo. Instojimas $2.00, menesines 50c.

Jonas Bagdžiunas, Sekr., 931 33-rd St.

Chicago. Apveizdos Dievo parapija tures savo metini mitinga nedeliojj, 22 Kovo, tuojaus po sumai, bažnytineje saleje, ant kurio bus dapildytas Komitetas ir apsvarstyti kiti svarbus reikalai. Todel visi parapijonai privalo buti.

Kun. Klebonas E. Stefanaviczia
ir Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Vincento Labanausko, Kauno gub., Panevežio pav., kaimo Traku; gyveno Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Kazimieras Lesijonis,
3340 Fisk St., Chicago, Ill.

Pajieszkau savo pusbrolio, Antano Tunilos, Suvalku gub., Seinu pav., Meteliu parap., kaimo Barcziu; gyveno Mahanoy City, Pa., veliau Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso: Jonas Tunila,
120 John St., Springfield, Ill.

Pajieszkau savo seseru Franciszkos ir Antoses Martiszyczių, 3 metai atgal atgal gyveno Chicagoje. Jos paczios ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Frank Martis,
Crystal Falls, Mich.

Pajieszkau savo kaimyno, Stanislovo Bagdono, Kauno gub., Sziauliu pav., Kolainiu vol., Szlapgiriu kaimo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Antanas Rimkus,
Box 192, Coal Centre, Pa. (20—3)

Pajieszkau Franciszkaus Survilo, Simano Lukosziaus ir Aleksandro Ramanausko, visi Kauno gub., Raseiniu pav., gyveno valstijoje Ill. Teiksis atsiszaukti ant adreso:
Jurgis Stravkus,
1401½ Spruce St., Pueblo, Colo.

Pajieszkau Antano Veritelio, isz kaimo Kazbaru, Tabakiu vol., Raseiniu pav., Kauno gub. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Joseph Balserus,
C/o H. B. Ingham, Marshall ave.,
Allegheny, Pa.

Pajieszkau Stanislovo Grabausko, kurs palikes savo daiktus iszvažiavo isz Charles, Ill. Tegul pasiskubina savo daiktus atsiimti, nes ir asz netrukus isz czia iszvažiuoju. Jos Uses,
Box 291, St. Charles, Ill.

Pajieszkau savo pusbroliu, Antano ir Kazimiero Augaicziu, Kauno gub., Raseiniu pav., Gaures parap., kaimo Milgaudžiu. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Juozapas Survila,
Box 147, Springvalley, Ill.

Pajieszkau savo tevo, Jurgio Gavelio, isz kaimo Lydekimikiu, Merkines vol., Traku pav., Vilniaus gub., gyveno Philadelphia, Pa. Kas prisius man jo adresa gaus $10.00 nagrados.
Rokas Gawelis,
318 S. Maple St., MtCarmel, Pa.

Pajieszkau Adomo Galliuno, Augustino Szimkaus ir Kazimiero Gulbino, Kauno gub., Sziauliu pav., Baisogalos vol., kaimo Levikainiu, gyveno aplink Chicaga. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Ant. Baukus,
225 Elm St., New Britain, Conn.

Pajieszkau Jono Szimszio, Kauno gub., Sziauliu pav., Sziaulenu parap., kaimo Jasaicziu, gyveno Springvalley, Ill. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso: Ant. Križanauskas,
120 Millbury St., Worcester, Mass.

Pajieszkau Jono Gricziaus, Kauno gub., Raseiniu pav., Jurbarko parap., kaimo Gricziu. Teiksis atsiszaukti ant adreso: Peter Andruszkevicz,
Box 122, Gallitzin, Pa.

Stasys Martiszius be ranku, teiksites atsiszaukti į "Lietuvos redakcija, svarbem reikale, ar kas kitas teiksis priduoti jo adresa.

Reikalingas geras zeceris į "Lietuvos" spaustuve tuojaus. Mokestis 40c. nuo 1000 m.

Reikalingas geras darbininkas kožname mieste ir miesteliukije, gera užmokestis. Raszykite greitai ant adreso:
Advertising Suply Co.,
P.O. Box 399, Brockton, Mass.
(13—3)

Reikalinga mergina prie namu darbo in privatiszka szeimyna. Atsiszaukti pas: Vincentas Ažukas,
3329 Auburn ave., Chicago, Ill.

VARGAMISTRA, lietuvys gerai mokantis savo amata, neseniai pribuves isz Lietuvos pajieszko vietos prie lietuviszkos ar lenkiszkos parapijos.
B. Janužinski,
4533 S. Paulina St., Chicago, Ill.
(20—3)

Atsiszaukimas.

Atsiliepiu vardo visos savo parapijos į savo parapijonus, gyvenanczius Amerikoj, melsdamas paaukauti nors po keleta centu, kas kiek iszgali ant pataisymo musu bažnyczios, kuri yra labai apleista ir reikalauja pataisymo. Isz parapijos tiek pinigu, kiek reikes ant pataisymo, negalima surinkti, nes žmones neturtingi yra. Todel kreipiames prie Jusu mieli tautiecziai, idant mumis pagelbetumet tame reikale. Pasitikiu kad geros szirdies žmones nepasigailes paaukauti ant teip labdaringo darbo, o jiems Dievas atligins szimteriopai. Su guod.,

Kun. Vincentas Poceviczia.

Aukas teiksites siusti ant adreso:
Ks. Dzekan V. Pacievicz,
Parafi Szyleli, poczta Nemokszty,
Pov. Ressieny,
gub. Kovno, RUSSIA.

Pigiai ant pardavimo gera buczerne ir groserne vietoje lietuviu apgyventoje, biznis nuo seniai iszdirbtas. Atsiszaukite pas: Kaz. Palszi,
1503 Wentworth ave., Chicago
(20—3) Heights, Ill.

Pigiai ant pardavimo geras saliunas su didelę sale, vietoje lietuviu apgyventoje. Priežastis pardavimo, savininkas iszvažiuoja in kita miesta. Atsiszaukite in "Lietuvos" redakcija.

Naujas Žodynas.

Žodynas lietuviszkos ir angliszkos kalbu, sutaisytas Antano Lalio, Chicago, Ill., 1902, turintis puslapiu 390, dabar yra gatavas. Yra tai pirmoji dalis lietuviszkai-angliszko žodyno, kuri tai didžiausia ir geriausia knyga isz visu sulyg sziol iszleistu lietuviszkai-angliszku žodynu. Rasite jame visus lietuviszkus žodžius iszguldytus angliszkoje kalboje ir kiekvienas žodis pažemklintas kursivoms litaroms prie kokio jis gramatikos skyriaus priguli. Dabar jau nebus vargo iszsimokinti geral angliszkai kalbeti, kadangi turite knyga, kurioje surinkti visi lietuviszki žodžiai ir iszguldyti angliszkoje kalboje. Tik tas nemokes angliszkos kalbos kas tinges mokintiesi, arba pasigailes $3 ant nusipirkimo szios knygos. Knyga turi formata dideses musu Geografijos. Kietuose, gražus melyno audimo apdaruose, ant nugaros iszspaustas sidabrinemis litaromis jos titulas. Preke............$3.00

Kalendoriai ant 1903 m.

Kalendorius spaudintas Peterburge..15c
Naujausias ir geriausias kalendorius su daug geru pamokinimu spaudintas Tilžeje.......25c

Monu Knyga.

Dabar iszejo isz spaudos nauja monu knyga po vardu: Paslaptys Magijos bei Spiritizmo szviesoje mokslo. Pagal svetimus szaltinius lenkiszkai sutaise F. J., lietuviszkai verte J. Laukis, Chicago, Ill. 1903, pusl. 262. Dabar jau su monu knygomis nieks lietuviu neprigaudines, nes nusipirke szia knyga atrasite joje visas monu ir burtu paslaptis, suprasite jas, nes yra aiszkiai apraszytos ir paveikslais parodytos visos ju paslaptys ir budai ju darymo. Netik kad jas suprasite, bet noredami ir patys tokius monus daryti isz jos iszsimokinsite. Preke 50c

Dabartine Pinigu Preke.

Iki 500 rubliu, rublis po............52¾c
Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po...52¼c
Virsz 1000 rubliu, rublis po........52¼c
Prie kiekvieno siuntinio reikia prideti 30c. ant paczto kasztu.
Jei norite kad pinigai greitai suvaikszčiotu ir niekur nežutu, tai siuskite per "Lietuvos" redakcija.

Dykai! Dykai!

Kiekvienam, kurs prisius savo tikra adresa ir už 2c. marke, mes prisiusime dykai, Lietuviszka kniga, kurioj aiszkiai iszguldinta, kaip iszsigydint nuo nervu ir viriszko nusilpnējimo, chroniszku ligu, galvos, krutines, strenu, plaucziu, szirdies ir viduriu skaudejimo. Reumatizmo, szalczio, kosulio, dusulio, drebejimo ranku ir koju, szaltu daliu kuno, puolimo plauku, smirdanczio kvapo, puczku, karpu, nusideginimo, insipjovimo, szunvocziu, kaip atsipratyt nuo girtavimo, rukimo, kaip iszsigidyt nuo niežulio ir užsikreczíamu ligu. Teipgi daugelio naudingu dalyku del moteru. Raszykit lietuviszkai, lenkiszkai arba angliszkai.
Adresuok teip:
PEOPLES SPECIALTY HOUSE,
146 Canalport ave., Chicago, Ill.

Laimingi namai.

Namuose kur viespatauja laime, nyksta visoki vargai ir rupesczai. Isz didesnes dalies ta laime priguli nuo mus paczių, o labiausei nuo musu sveikatos. Jonas Holubec isz Smithville, Teks., raszo: "Mano pati sirgo su virsz du metu, turējo dieglius krutineje ir pilve. Daug isz-ikasztavau ant daktarų, bet liga rodesi ne iszgydoma. Patemyjęs laikraszcziuose tankius apgarsinimus apie Trinerio gydanti Kartuji Vyna (Triners Elixir of Bitter Wine) patariau pacziai ji pamēginti. Iszgere ji 12 bonku, pradējo sveikti ir szandien jau visiszkai sveika. Dabar mano namuose vel laime viespatauja." Kas tik yra silpnas, neturi apetito, kenczia viduriu užkietejima, nerviszkuma, dispepsija, turi neczysta krauja, visada Trinerio Gydancziame Karczemjame Vine ras geriausia vaista. Ant pardavimo visos aptiekose ir pas pati fabrikanta, Juozapa Triner, 799 So. Ashland ave., Chicago.

GAMTOS ISTORIJA

PROF. POVILO BERTO,
verte D-ras Baceviczia.

I. GYVULIAI.

Pv. 94. Prasikalęs iš kiaušinio karvelis. Jis yra aklas ir negali bēgioti.

Pv. 95. Prasikalęs iš kiaušinio viščiukas. Gali bēgioti.

Pagal gamtos įstatymus reikalingą paukštyčių išperējimui šilumą suteikia paukštis — motina. Ji tupi ant kiaušinių ir padaro lizdą, kuriame kiaušiniai ir išperēti iš jų paukštyčiai galētų but šiltai užlaikyti ir nuo pavojų apsaugoti. Pavidalas ir dydis lizdų yra yvairus, atsakančiai pagal paukščio atmainą ir budą. Bet kartais kiaušinius peria ir su pagelba priemoniškos šilumos, tam tikrai padarytose skryniose (pv. 96).

Pv. 96. Skrynia viščiukams perēti su pagelba priemoniškos šilumos.

Ne viską vienog aš čia jums apie paukščius papasakojau. Teip antai yra paukščiai, kurie kasmet reguliariškai atlieka *ilgas keliones*. Ant paveikslo kregždēs ant vasaros parlekia į Lietuvą kiaušinius dēti ir vaikus perēti, bet kaip tik pradeda žiema artintis ir sumožta skaitlius skraidžiojančių vabalēlių, kuriais jos maitinasi, kregždēs apleidžia musų šalį ir skrenda į šiltesnius kraštus, į pietus. Tą patį daro lakštingalos, pempēs ir daug kitų. Yra vēl paukščiai, kurie daro priešingai, atsilanko pas mus tik žiemą; yra tai šiaurių paukščiai, kuriuos nepakenčiami šalčiai kartais priverčia apleisti poliariškus kraštus ir jieškoti prieglaudos šiltesnēse šalyse. Prie tų paukščių priguli laukinēs antys, laukinēs žąsys ir gulbēs.

Bandykime dabar trumpai peržvelgti visas svarbiausias paukščių veisles.

26. **Draskantiejie paukščiai.** — Yra paukščiai, kurie maitinasi vien mēsa kitų sumedžiotų paukščių, keturkojų arba reptilijų. Todēl tokius paukščius ir vadina *draskančiais paukščiais*. Visi tokie paukščiai turi ir reikalingus jiems draskymo įnagius: jie turi aštrų lenktą *snapą* (pv. 97), ilgus ir aštrius *nagus* (pv. 98) ir ilgus smailius *sparnus*. Jie gali begalo smarkiai ir ilgai skraidžioti, ką parodo šis atsitikimas: pabēgęs iš Fontainebleau girios (pačiam Francuzijos viduryj) sakalas antrą dieną tapo surastas ant salos Malta, taigi tolume daugiau per tukstantį mylių.

Tuli draskantiejie paukščiai medžioja dienos laike; tokius paukščius vadiną *dieniniais*. Kiti vēl medžioja naktimis, ir juos vadina *naktiniais* paukščiais.

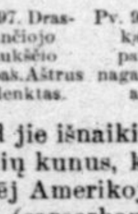
Pv. 97. Draskančiojo paukščio snapas. Aštrus ir lenktas.

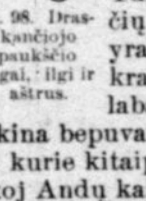
Pv. 98. Draskančiojo paukščio nagai, ilgi ir aštrus.

Tarp dienos laike medžiojančių draskančių paukščių randasi *vulturai* (pv. 99); jie paprastai stipna maitinasi. Tulos didesnēs tų paukščių atmainos užtinkamos yra Europoje. Šiltuose kraštuose vulturai yra labai naudingi tuomi, kad jie išnaikina bepuvančius pastipusių gyvulių kunus, kurie kitaip užterštų orą. Pietinēj Amerikoj Andų kalnuose gyvena *condor* (sarcorhamphus gryphus, pv. 100); yra tai didžiausias iš visų skrendančių paukščių: ilgis jo išskēstų sparnų nuo vieno jų galo iki kitam siekia kartais 12 pēdų. Alpų *vulturas* (pv. 101) yra beveik tokio pat dydžio. *Ereliai* (pv. 102) turi tvirtesnius sparnus ir nagus už vulturus; jie maitinasi iš medžionēs ant kitų gyvų sutvērimų. *Sakalai* (pv. 103) yra stipresni da ir už erelius, žinoma palyginant jų didumo proporciją, ir drąsesni. Senesnēse gadynēse žmonēs juos lavindavo ir panaudodavo medžionēse, o tulose salyse, kaip antai Algerijoj ir Rytuose, juos ir dabar tam tikslui panaudoja. *Vanagas* (pv. 104), *Vištvanagis* (buteo vulgaris, pv. 105), *žvirblių vanagēlis* (accipiter nisus, pv. 106) ir *peslys* (milvus, pv. 107) yra daug silpnesni.

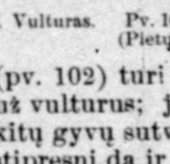
Pv. 99. Vulturas.

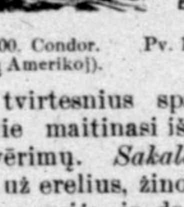
Pv. 100. Condor. (Pietų Amerikoj).

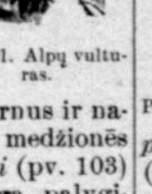
Pv. 101. Alpų vulturas.

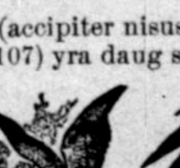
Pv. 102. Erelis.

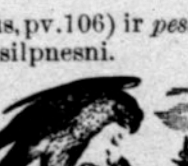
Pv. 103. Sakalas.

Pv. 104. Vanagas.

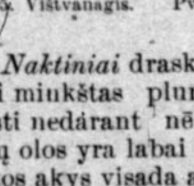
Pv. 105. Vištvanagis.

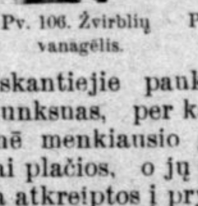
Pv. 106. Žvirblių vanagēlis.

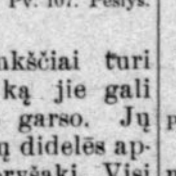
Pv. 107. Peslys.

Naktiniai draskantiejie paukščiai turi labai minkštas plunksnas, per ką jie gali skristi nedarant nē menkiausio garso. Jų ausių olos yra labai plačios, o jų didelēs apskritos akys visada atkreiptos į pryšakį. Visi jie užvardyti yra abelnu vardu *pelēdų* (pv. 108). Tulos jų turi ant galvos du kuodu, kurie išžiuri kaip kačių ausys. Kitos, kaip antai *apuokai* (pv. 109), tokių kuodų neturi. Daug pelēdų atmainų gyvena ir musų šalyje, pradedant nuo *didžiųjų ausuotų pelēdų* (pv. 110), kurios yra beveik teip didelēs kaip kurkēs, iki mažų, turinčių vos strazdo didumą (pv. 111). Jos paprastai medžioja ant žiurkių, pelių ir kitų mažų ukininkams vodingų gyvulēlių. Dēl tos priežasties reikētų pelēdas labiau veisti, o ne naikinti, kalinējant jas ant kluonų ir daržinių durių, kaip tai tankiai neišmanēliai žmonēs daro.

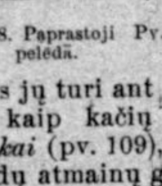
Pv. 108. Paprastoji pelēdā.

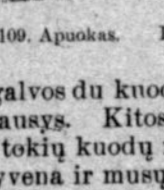
Pv. 109. Apuokas.

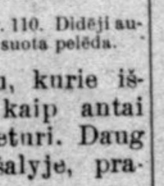
Pv. 110. Didēji ausuota pelēda.

Pv. 111. Mažosios atmainos pelēda, nedidesnē už strazdą.

27. **Papugos.** — *Papugos* (psittacida, pv. 112) yra ženklyvos tuomi, kad jos turi trumpą, lenktą snapą, mēsingą, storą liežuvį, kurs daleidžia joms ištarti žodžius, ir pirštus, kurių du yra sulenkiami iš pryšakio, du iš užpakalio. Toks subudavojimas pirštų daleidžia joms juogeriausiai karstytis ant medžių šakų. Papugos yra labai sumanus paukščiai, ir todēl jas kartais vadina *plunksnuotoms bezdžionēms*. Jos, teip kaip ir bezdžionēs, gyvena šiltuose kraštuose ir savo garsiais riksmais pripildo visas tropiškų šalių girias, ant abiejų žemēs puskamuolių.

Pv. 112. Papuga.

Pv. 113. Turklys (karvelis).

28. **Karveliai.** — *Karveliai* neatsižymi ne perdaug dideliu yvairumu, ne dideliu savo atmainų skaitliumi. Geriausiai mums yra pažįstami teip vadinami *turkliai* (turtur vulgaris, pv. 113) ir *laukiniai karveliai*, kurių daugybē randasi teip Europoj, kaip ir Amerikoj.

29. **Gallinaceae.** — Vardas *gallinaceæ* (nuo lotyniško *gallina*=višta) likos priteiktas visiems tos grupos paukščiams, turintiems didesnį ar mažesnį panašumą musų paprastai *vištai*, kuri tapo priimta už jų typą. Visi jie lesa grudus. Yra manoma, kad musų vištos paeina iš Indijų, teip kaip antai *fazanai* (phasianus, pv. 114), ir *povai* (pavo, pv. 115). *Perlviště* (numida, pv. 116) yra pargabenta iš Afrikos. Apart tų galime da paminēti *kurkę* (meleagris, pv. 117), *putpelą* (coturnix, pv. 118), *kurapką, jērubę* (tympanuchus, pv. 119) etc.

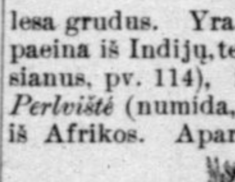
Pv. 114. Fazanas.

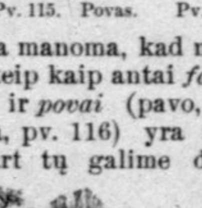
Pv. 115. Povas.

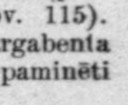
Pv. 116. Perlvištē.

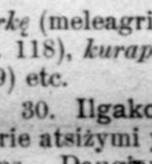
Pv. 117. Kurkē.

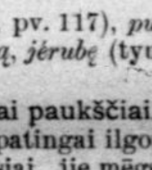
Pv. 118. Putpela.

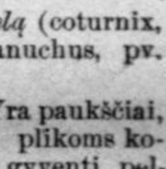
Pv. 119. Jērubē (Amerikos)

30. **Ilgakojai paukščiai.** Yra paukščiai, kurie atsižymi ypatingai ilgoms plikoms kojoms. Daugiausiai jie mēgsta gyventi pelkētose vietose ir braidžioja ant savo ilgų kojų po vandenį. Paprastai jie turi ilgus kaklus ir snapus, teip kad nežiurint ant savo ilgų kojų, jie lengvai gali gaudyti nuo žemēs smulkius gyvunus, kuriais jie maitinasi. Tarp tų ilgakojų paukščių paminēsime čia geriausiai mums pažįstamus, kaip antai *gandras* arba *gužutis* (ciconia alba, pv. 120), kurs kas pavasaris atkeliauja į Lietuvą vaikus vesti; *garnys* (ardea, pv. 121), *gervē* (grus, pv. 122), *pempē* (vanellus cristatus, pv. 123), *kurlys* (numenius arquatus, pv. 124), *slanka* (gallinago, pv. 125), *stepų tilvikas* (gallinula, pv. 126), *tarda* (otis tarda, pv. 127), toliaus *tilvikas, glušokas, perkuno ožēlis, sējikas* etc.

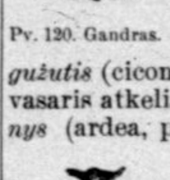
Pv. 120. Gandras.

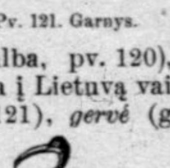
Pv. 121. Garnys.

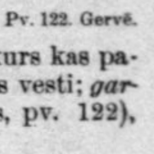
Pv. 122. Gervē.

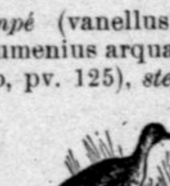
Pv. 123. Pempē.

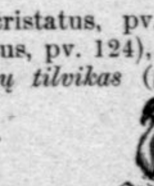
Pv. 124. Kurlys.

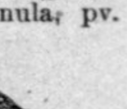
Pv. 125. Slanka.

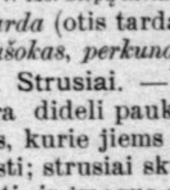
Pv. 126. Stepų tilvikas.

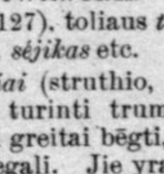
Pv. 127. Tarda.

31. **Strusiai.** — *Strusiai* (struthio, pv. 128) yra dideli paukščiai, turinti trumpus sparnus, kurie jiems gelbsti greitai bēgti, bet ne skristi; strusiai skristi negali. Jie yra labai druti, ir žmogus gali ant jų joti teip, kaip ant arklio. Užauga jie kartais iki 7 ir daugiau pēdų augščio.

Strusio gimtinē yra Afrika. Strusis turi ant abiejų kojų po du pirštu. Pietų Amerikos *strusis* arba *rhea* (pv. 129) yra truputį mažesnis ir turi ant abiejų kojų po tris pirštus. Gyvenantis ant Australijos sausžemio ir aplinkinių salų *kazuaras* (casuarius, pv. 130) yra didesnis už rheą, tik ne teip rangus.

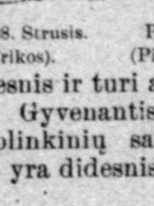
Pv. 128. Strusis. (Afrikos).

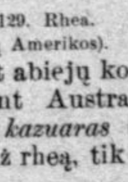
Pv. 129. Rhea. (Pietų Amerikos).

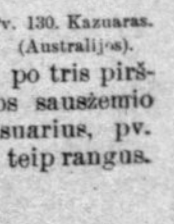
Pv. 130. Kazuaras. (Australijos).

(Toliaus bus)

Aukos ant Kankintiniu.

Kazimieras Eringis, Barclay, Ill.....50
Juoz. Bataitis 50
Ant. Aszmonas 50
Mikol. Bondzinas 25
Pranas Bagdonas 10
Aleonoras Bagdonas 25
Juoz. Bagdonas 25
Antanina Bagdoniuke 10
Mikolas Tarasevicze 25
Jur. Viszniauskas 50
Rozal. Viszniauskiute 10
Jonas Vainauskas 25
Sykiu 5.55

Surinkta ant kirikszstynu dukters Prano Jaszinsko, Waterbury, Conn.

Jur. Danisevicze 1.00
Pranas Jaszinskas 50
Sieva Senkuviene 25
Sonas Žemantauskas 25
Jur. Jaszinskas 25
Vin. Zubrickas 25
Vinc. Paulienius 25
Mot. Laskevicze 10
Juoz. Trecziokas 25
Juoz. Avieta 10
Agn. Jaszinskiene 20
Sim. Bartkus 15
Mare Danisevicziene 25
Katre Avietiene 10
Kun. V. R. Dilionis 25
Anufras Katilius 20
Jonas Prisevicze 10
Rože Jankauskiene 10
Sim. Radžiunas 25
Petras Laimuntavicze 05
Ona Radžiuniene 13
Tad. Segevicze 25
Vinc. Szembretskas 25
Pranas Szembretskas 25
Viso 5.73

Szia suma aukaptojai padalina szeip: $2.85 kankintiniams ir $2.88 T.M.D. ant mokslaeiviu. Apart to jie dar sumete 82c. Visztalio paszelpai.

Surinktos ant krikszstynu Konst. Kundroto dukters, Riverton, Ill.

Juoz. Ramukevicze 25
J. Miculis 10
Feliks Vaiszas 10
Augustas Žakas 05
Adolf. Rimsza 25

F. Miloszevskis, Soughton, Mass...1.45
D. Areliunas, Newark, N.J. 25
V. Ruksztelis, Grand Rapids, Mich....25
Buvo 280.28
Sukiu $289.11

Aukos besimokinanczai jaunuomenei.

"AUSZROS Dr-tes" fondas.

V. Ruksztelis, Grand Rapids, Mich...50
F. Miloszeskis, Stoughton, Mass....1.00
J. Kazakeviczia, Baltimore, Md....1.00
Buvo 179.96
Sykiu 182.46

Pikninkams daržas.

Ant ateinanczio pavasario bus parengtas puikus pikninkams daržas, užimantis 10 lotu, visas elektra apszviestas; didele szokiams platforma, ant kurios tilps 100 poru, dvejos supuoklės, cigarstand, bowling alley ir daugybe kitu zabovu. Isz viso Chicagos miesto galima privažiuo elevatorium arba 63 streetkariais už 5c Draugystes gali gauti savo pikninkams szi narža pigiau kaip visur. Atsiszaukite pas (24—4)

Paul Karecka,
758—123-d st., West Pullman, Ill.

EXTRA.

Apreiszkiu visiems savo pažystamiems kad asz atidariau saliuna ir 7 Kovo apvaikszcziosiu diena savo varduviu. Todel visus aplinkinius, draugus ir pažystamus užkvieczių mane aplankyti subatos vakare, 8 Kovo. Su guodone,

Kazimieras Kuncia,
3352 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Naujausios Knygos.

Adomas Myckevyczia 1798 – 1855 m. Jo gyvenimas, rasztai ir darbai. Aprasze A. J. Daubaras..........15c.

Aukos Kares Dievui. Parasze Jonas Gražys. Szi knygute labai suprantamoj kalboj apraszo visas kares kokios kada buvo ant svieto, kiek jos kasztavo, kiek žmoniu iszžude ir kiek žmonijai blogo atgabeno..........10c.

Dede atvažiavo. Komedija vienameakte. Draugystes užsiimanczios teatru loszimu tegul nusiperka szia knygele, o gales duoti nauja ir pilna juoku teatra, kuris užganedins geriausia publika. Yra tai graži komedija ir reikalauja tiktai 6 ypatu jos perstatymui..........20c

Darbo diena. Geri pamokinimai darbininkams..........15c

Grabnycziu žvake. Graži pasaka..5c.

Gyvenimo džiaugsmai. Pagal sera Džona Lebboka sutaise P. N. Tilžeje, 1902, pusl. 68..........25c

Kas isz ko gyvena. Iszleido L. S. D. P. Parasze Diksztein. Knygele gvildenanti darbininku reikalus..........10c.

Kas reikia žinoti ir atminti kiekvienam darbininkui. Geri pamokinimai darbininkams..........20c

Kur musu iszganymas? Knygele istoriszkai-politiszka — dideles vertes. Jos turinys: Latviu judejimas; Politiszkos partijos Czekijoje; Dabartine Lenkija ir jos siekiai; Kapitalizmas ir tautiszkas klausimas Lenkijoje; Politiszkos partijos Lietuvoje ir ju istorija; Statistiszki bruožai kiek kas turi žemes, žemes naszumas, skolos, gyventojai, pramones ir t.t..........25c.

Kaip sutaisytas žmogaus kunas. Parasze S. M. Iszleido Tevynes M. Dr-te. Yra apraszytos ir paveikslais parodytos visos dalys žmogaus kuno kaip jos sutvertos, kaip ju nervai sujungti, kaip jos turi savo gyvuma, kaip veikia ir tt. teipgi aprasymas tulu ligu. Knygele yra geros moksliszkos vertes..........30c

Kaip apsireiszkia gyvastis žmogous kune? Naudinga moksliszka knygele parodo rasztu ir paveikslais visas dalis žmogaus kuno kokiu budu jos visas turi gyvybe ir savo sveikme......15c.

"Ne Gadai" arba baisus sapnas.....5c.

Paveikslai. Pasaka isz lietuviu gyvenimo..........10c.

Palangos Juze, (ketvirta laida)......25c

Sugriautas Gyvenimas..........5c.

Szunadvokatis..........15c.

Szvente 1-mos d. Gegužes menuo, 1902 m. Iszleido Lietuviszkoji Social-Demokratu Partija. Apraszymas nuo ko prasidejo szventimas pirmos geguzes menuo dienos ir kaip ji buvo szvencziama darbininku 1902 metuose...5c

Tekinimo amatas. Kas nori iszsimokinti tekorystes amato tegul nusiperka szia knygele, o joje ras gerus pamokinimus iszaiszkintus rasztu ir paveikslais..........15c.

Zemiu Dulkes. Apysaka paraszyta M. Radzeviczutes. Yra viena isz geriausiu ir svarbiausiu pasaku..........50c.

Speka ir Medega jau iszejo isz po spaudos. Preke..........$1.50
Gražiais drutais apdarais..........$2.00

Istorija Lietuvos, Skirmuntaite....25c.

Mužikelis..........10c.

Vaiszes Kristaus pas popiežiu..........5c.

Vienakis..........5c.

Bestiality of Russian Czardom..........5c.

Auszra 1884 metu..........$1.00.

Auszra 1885 metu..........$1.00.

Kalendorius 1893 metu..........15c.

Programas Liet. Social. Partijos....5c.

Žirgas ir Vaikas..........30c.

Vaidila. Originaliszka novele. Parasze Karolius Jak....s, perspausta isz „Varpo". Tilžeje, 1902, pusl. 15. Graži apysakele isz senoves lietuviu atsitikimu..........15c

Knygos sawos spaudos.

Akywi Apsireiszkimai Swiete, ant kuriu žmones nuolatos žiuri, bet ju gerai nesupranta; su 7 abrozeliais. Naudingiause knygele ant swieto dasižinojimui isz ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas; kas yra debesiai ir ant ko jie laikosi..........30c

Aritmetika. Kniga iszsimokinimui rokundu. Preke..........25c

HYGIENA. Daktariszka knyga arba mokslas apie užlaikymą sweikatos, isz kurios gali be pagelbos daktaro iszsigydyti nuo daugybes ligu. Szita knygele priwalo rastis kiekwienoose namuose, nes kas ją su atyda perskaitys, patalkys apsisaugoti nuo tukstaneziu wisokiu ligu, patalkys užlaikyti czielybeje sawo sweikatą, palliginti sawo amži ir mokes užauginti sweikais ir twirtais sawo waikelius. Preke..........35c

Apie turtu iszdirbima. Parasze Schram; verte S. M. Veikalas gvildenantis politiszkąją ekonomiją. Kokiais keliais issidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsiliepia ant draugijos gyvenimo..........35c

Arvyskupas Valanczius (Valanczauskas) nebuvo vitiugu lietuvystes? Paraszyta kn. Dembskio. Iszleista kasztais Susivienyjimo Liet. Laisv. Am. 27 puslapiai..........15c.

Biologija arba Mokslas apie Gyvus Daiktus Pagal prof. Nusbaumą. Sutaise Szernas. Chicago, Ill, 1901. Puslapiu 147. Mokslas kokiu budu radose gyvi sutverimai ant musu žemes, kaip jie vystesi pradejus nuo mažu vabaleliu ba daejo iki paukszczių, žvieriu ir paties žmogaus. Su paveikslais..........40c.

Baudžiava Lietuvoje. Parasze žmogus. Iszleido T. M. D. Yra tai baudžiavos istorija kokiu budu ji Lietuvoje įvyko, kaip atsiliepe ant lietuviu, kaip ilgai ten tvėrė kada ir kaip tapo panaikinta..........15c

Dvyniai Vagiu. Parasze kun. Dembskis. Isz leido Susiv. Lietuvių Laisvamanių Amerikoje. Su autoriaus paveikslu ir paveikslėliu Loakoono grupos. Knygelė patiekta reikalui pakėlimo moteriszkės. Ji nurodo priežastis delei kurių moteriszke tapo žemesne už vyriszki ir paduoda rodykles ant jos pakėlimo..........25c

Geografija arba žemes apraszymas. Pagal Geikie, Naikovski ir kitus, sutaise Szernas. Yra tai naudingiausia isz visu sulygsziol iszejusiu lietuviszku knygu. Aiszkiai ir suprantamai apraszo visa musu žeme, jos pavidala, didumą ir platumą, jos kalnus, ju vardus, augezti, vulkanus metanczius isz saves ugni: isz kokiu žeme sluogsniu susideda, kur ir kiek joje yra angliu, geležies, aukso, druskos ir kitu gerybiu; kiek mariu, ažeru, upiu, ju vardai, plotis, gylis; koki kuriuose vandenys: surus, preski, saldus, ar kartus, koki juose gyvunai gyvena ir tt. Žeme apraszyta dalimis, iszskaitytos visos viespatystes, karalystes, kunigaikszystes, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemeje yra gyventoju: koki ju tikejimai, kalbos, paprocziai, užsiemimai, pramones, iszdirbiai ir tiesos; koki miestai, su kiek gyventoju, fabriku, pramoniu; kur koki orai; szalcziai ar karszcziai, lietus ar giedros; kur koks ilgis dienos ir nakties; kur visada yra lygi diena ir nakts kur saule per keleta dienu nenusileidžia arba neužteka ir tt. Knyga didele 8x9 coliu. 480 puslapiu, ant geros standžios popieros spaudinta, su 71 paveikslėliais: mapu, gyvuliu ir tt..........$2.00
Ta pati, apdaryta audimu kietuose apdaruose, auksinemis litaromis atspausti parašai ant nugaros ir szono. Preke...$2.50

Gyvenimo Vaizdeliai susidedanti isz asztuoniu sekanczių gražių pasakaiczių: Atsisveikinimas; — Vagis; — Kas Kaltas; — Gatvės vaikai; — Paparczio Žiedas; — Miszko Sargas; — Signalas; — Keleivis..........15c

Istorija Suwienytu Walstiju Szlaurines Amerikos. Aprasze kaip Koliumbas atrado Amerika, koki czia tada žmones gyweno, koki žmones pirmiausiai isz Europos pradejo važiuoti in Amerika, kokios kares buwo, už ka karewo ir kokiuos metuose; kiek prezidentu buwo, koki ir kiek kurie gero padare sziai žemei. O ant pat galo taip-gi nasi Konstitucija Suwienytu Walstiju, kuri yra reikalingiausia dalyke perskaityti kiekwienam žmogui szioje Amerikos žemeje gywenanciam, idant suprastu kokes jis czia tiesas turi, kas jam yra wale daryti, kas ne wale. Turi puslapiu 364. Preke..........$1.00
Drutuose, gražiuose apdaruose..........$1.35

Isz kur atsirado musu naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkeviczių, sutaise Szernas, Chicago Ill. 1901 m. Puslapiu 73. Su paveikslėleis..........20c

Istorija Chicagos Lietuviu, ju parapiju ir kn. Kraucziuno prova su laikraszcziu "Lietuva" buvusi balandžio menesyje, 1899m. 585 puslapiu didelo formato, aiszkaus druko. Fotografijes yra abieju pusiu advokatu, kn. Kraucziuno, "Lietuvos" iszleistojo, redaktoriaus ir paveikslai Chicagos S. Jurgio lietuviszkos bažnyczios. Popieros apdarais..........$2.00
Audimo kietais apdarais, auksiniais kraštais..........$2.50

Kaip gyvena Augmenys? Yra tai moksliszkas apraszymas apie yvairius musu žemes augmenis, ju sodejima, atmainas, gyvi ir pletojimasi nuo pat menkiausiu pavidalu iki didžiausiu ir tobuliausiu. Su 30 paveikslėliu., 129 puslapiai..........35c

Kaip Maskolija persekioja Lietuva. Pagal L'oppression russe en Lithuanie supiesze kun. V. Dembskis..........10c

Kaip geriausiai laidoti numirelį? Pieszinys Dro L. Wehlam. Isz angliszko iszguide kun. V. Dembskis..........15c

Mindaugis Lietuvos Karalius. Istoriszkas paveikslas penkiuose aktuose. Lenkiszkai parasze Julius Slovacki, lietuviszkai verte Vincas Kapsas (Dras Kudirka). Knygele paskirta ypatingai teatro myletojams..25c

Naujausis Lietuwiszkas Sapninykas, surinktas ir suredit, isz daugel swetimtautiszku sapninyku ir suredytas pagal tikra Persiszkai Egiptiszka sapninyka,—su 310 aiszkiu abrozeliu,—su apraszymu planetu ir paslapcziu kokias senowes žmones wartojo inspejimui ateites.—Geriausei iszguldo wisokius sapnus..........50c
Apdarytas..........65c

Kraziu Skerdyne. Apraszo ana baisu atsitikima kada 1893 m. maskoliai užpuole ant bažnyczios miestelyje Kražiu, musze, szaude ir pjowe nekaltus žmonis, iszgriowe altorius ir užpecze jų bažnyczia. Aiszkiausiai apraszyta wisa atsitikima..........15c

Lietuwiszkas Lementorius su poteriais, katekizmais ir mistranturu..........15c

Mokslas apie Žemę ir kitus svietus, ju buvy ir pabaiga. Apraszo kas yra žeme, isz ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi; kas yra saule, žwaigždės, menulis; kaip toli yra in kitas žwaigždes; kas yra plianetos, kometos ir kitos retai matomos žwaigždes. Su 30 astronomiszku abrozeliu, turinti 225 puslapius. Yra tai wienatine knyga, isz kurios tikrai žmogus gali apsiszwiesti..........75c
Drutuose, gražiuose apdaruose..........$1.00

Lenkai ir Lietuviai nuo 1228 iki 1430m. Parasze pagal lenkiszkus istorikus Žemkalnis. Iszleista "Tevynes Myletoju Draugystes".—Yra tai apraszymas Lietuvos su Lenkija susivienyjimo ir jo pasekmes. Czia aiszkiai yra apraszyta lenku politika kaip jie pasielge su Lietuvos kunigaikszcziais: Keistucziu, Vytautu ir kitais. Isz szios knygeles skaitytojas aiszkiai supras, ar lenku prieteiyste yra mums naudinga ar bledinga..........15c

Lietuviu prateviai Mažojoje Azijoje nuo senoves iki jie pateko po valdžia rusu. Parasze Lietuvos Myletojas. Knyga turi 223 puslapius ir 4 dideles mapas, parodanczias vietas, kur senoveje gyveno lietuviu prateviai. Apraszo lietuviu padejima dar 800 metu priesz Kristaus gimimą..........50c

Olitypa, apysaka isz laiko terpsawiszkos kares Indijonu Amerikos..........25c

Puiki istorija ape Kantria Alana, kuri per 22 metus walkszcziodama po swieta, daugybe bedu ir wargu kantrei iszkentejo......20c

"Lietuvos" agentai.

NEW YORK, N.Y.
A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

ALLEGAENY PA.
S. Dominaitis, 1436 Adams St.

So. BOSTON, MASS.
Nikod. Gendrolis. 213 Athens St.

WORCESTER, MASS.
K. W. Blažaitis, 18 Union ave.

NEW YORK, N. Y.
Jonas Nujokas, 336 Broome st.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazeviczia, 180 Ferry st.

BROOKLYN, N. Y.
Stanislowas Rinkewiczius, 73 Grand st.
K. Balcziunas 256 Grand st.

ELIZABETH, N. J.
Jurg s Orinikaitis, 75 Wall st.

SHENANDOAH, PA.
Andrius Maczis, 133 S. Main st.

PITTSTON, PA.
Alek Lakaviczia, 109 Even st.

WATERBURY, CONN.
Jonas Tareila, 677 Riverside st.

WESTVILLE, ILL.
V. S. Kreivenas,

E. ST LOUIS, ILL.
J. J. Ražokas, 471 Collinsville Ave.

NEW BRITAIN, CONN.
Motiejus Možeika, 11 E. Lawrell st.

BALTIMORE. MD.
L. Gawlis, 2018 N. Washington st

PHILADELPHIA, PA.
M. A. Ignotas, 1124 S. Front St.

"Lietuvos" keliaujanti agentai.

Jurgis Kazakewiczia,
Juozas Petrikis,
Juozapas Matutis,

Kur szie vyrai atsilankys, lietuviai gali pas juos užsiraszyti "Lietuva" ir prenumeratą jiems užsimokėti; pinigai bus teisingai mums priduoti. Pas juos teipgi galima gauti visokes knygas už tą paczią prekę kaip ir redakcijose.

"Lietuvos Iszleistuve.

Pasargos Skaitytojams.

1). Kada tik raszai laiszką į "Lietuvos" redakciją, visada paraszyk ant laiszko savo varda ir adresą.

2). Kada reikalauji permainymo adreso, visada paduok ir senaji savo adresa. Jeigu pats gerai raszyti nemoki, tai adresa duok kitam, geriau mokancziam, paraszyti.

3). Jeigu iszperki "Money Orderi", tai nelaikykie jį pa save, bet prisiusk redakcijai, nes be "Orderio" redakcija negali pinigu isz paczto gauti. Pasilaikik sau tik mažata balta korcziukia, o didesneja, melyna prisiusk redakcijai. "Money Orderį" siuskie prastoje gromatoje, registruoti jo ne reikia.

4). Sumas nesiekianczias vieno dolierio, gali prisiusti pacztinemis markemis, bet jeigu suma siekia viena dolieri ar daugiau, tai siusk pinigais arba "Money orderi". Siuncziant markes, reikia jas įdeti į laiszka liuosas, sausas, nesulipintas ir ne lipinti ant laiszko. Sulipintos ant laiszko arba viena ant kitos niekam netinka ir tokios už pinigus nebus priimtos.

Meldžiame raszeju temyti ant virsz paduotu pasargų, o tokiu budu palengvisite iszleistuvei darba prie laiszku atsakinejimo ir patys veikiau atsakyma gausite. "Lietuvos" iszleistuve.

Gera proga.

Kas nori važiuoti in kraju, o netur užtektinai pinigu ant szifkortes, arba nenori moketi už szifkorte, gali parvažiuoti su labai mažais kasztais gerai ir greitai. Raszykite o gausite informacija.

F. J. Mackeviczia,
83 Endicott St., Boston, Mass.
(13—3)

BIBLIJA.

Lietuviszka Biblija, vokiszkoms litaroms, drutais apdarais su prisiuntimu $3.00. Abrozai Philadelphijos skerdynes po 30c. Adresuokite:

J. PETRIKIS,
1514 Ross ave., Scranton. Pa.

NESKAITYK

JOHN'S HAIR GROWER apželdina nuplikusias galvas naujais ir tankiais plaukais. Pr. $1.00

JOHN'S WART KILLER — nugydo visiškai karpas ir nepalieka jokio ženklo. Preke......25c

STEBUKLINGAS PAVEIKSLAS; moteris persimaino į vyrą ir vėl atsimaino. Tikras stebuklas. Pats ir draugai nusistebėsit pamatę ir nesuprasit kaip tas pasidaro. Kur kas pasiuska su šitu paveikslu tai kruvos apstoja ir viens per kita lipa norėdami pamatyti. Pirk tuojaus. Preke......10c

$7.50 DYKAI!

Szita Odell No. 3 drukuojama maszinuke atlieka darba gerai, puikiai ir aiszkiai, teip kaip $100 maszinuke. Jokio mokslo nereikia ir maziausias vaikas gali ant jos drukuoti. Ji parsiduoda nuo $15.00 iki $20.00. Mes nupirkome isz vienos nusibankrutyjusios firmos 44 maszinukes ir pardavinesime savo kostumeriams už

Puse prekes $7.50

Perkant szita maszinuke nuo mus užczedynat mažiausiai $7.50. Szita preke bus tiktai iki 18 d. Kovo. Visi orderiai turi but prisiusti

priesz 18 diena Kovo.

Po tai dienai vel parsiduos už pilna preke. Pasiskubinkite su savo orderiu jeigu norite užczedyti $7.50 ir tureti puikia maszinukia.

GERIAUSI ŠTUKA— ant svieto yra pranykstanti boliuke. Atidarai skočiuliuke, parodai visiem jog yra boliuke, uždarai, atidarai, o boliukės nėra. Gali atrasti kito kišeniuje ar kur tik nori. Gali duot į rankas dėl peržiurėjimo vis nesuseks. Lengva nuveikti. Preke......25c

John's Supply House,
3215 S. Morgan St., Chicago, Ill.

SPECIJALISTAS WYRISZKU LIGU

kuris pasekmingai gydo ligonius, greitai, teisingai ir tikrai, nes turi 20 metu praktikos ir kiekvienam

ISZGYDYMA UZTIKRINA.

Jeigu turi kokia nors paslaptinga liga, kraujo užnuodyjima, jeigu esi nusilpnejes ant viso kuno ar lytiszko daliu kuno, jeigu turi kita kokia nors liga ar kokius kenkimus, tai tuojaus raszyk arba pats ateik pas visiem žinoma pagarsejusi Chicagos specijalista vyriszku ligu

DR. B. M. ROSS

Rooms 1 to 7, 175 S. Clark St.
kerte Monroe, Chicago, Ill. Roda dykai.

Ofisas atidarytas kasdien nuo 9 iki 4. Panedelio, Seredos, Petnyczios ir Subatos vakarais nuo 7 iki 8:30. Nedeliom nuo 10 iki 1. Galima susiszneke tie lietuviszkai. Ant atsakymo indek už 2c marke

SVEIKATA

Jeigu turi skaudejima ir svaigima galvos, skaudejima po krutine, sanariu, nugaros ir kryžiaus, reumatizma, sunkuma ant krutines, neprasta szirdies plakima, užymą ausyse ir galvoje, drebejima ir vaikszczioji-ma kraujo, pamelinavusius paakius, užkietejima viduriu, bjaurius ir baisius sapnus, sunkuma kojose, jeigu iszeina sekla naktyje ar prie nusiszlapinimo, jeigu negali miegoti ar valgyti, jeigu esi nuvargęs rytmetyj, esi baugus, gedingas, nusiminęs, jeigu lytiszkos dalys yra nusilpneje, tai musu Elektros Juosta praszalys visas minetas symptomas, priduos magnetizma ir gyvybe visam kunui, meile, tyirtuma ir linksmuma, sutvirtina nusilpnejusias nervas; vienu žodžiu padaro žmogu kaip naujai gimusi. Szita Elektros Juosta nesziojasi ant gryno kuno ir turi stebuklinga gydancziа galybe virsz minetu kentejimu. Elektrika dabar vartoja garsiausi daktarai, nes ka elektrika padaro tai to gyduoles neinstengia. Del geresnio paaiszkinimo ir rodos raszyk, indedamas marke, ant szio adreso:

John's Supply House.
3215 So. Morgan st., CHICAGO, ILL.

Naujas Apgarsinimas

TAUTIECZEI LIETUVEI PAS SAVA.

Asz padidinau savo krautuve, kurioje galite gaut visko, kaipo tai: dziegoreliu kokiu tik ant svieto randasi, lenciugeliu auksiniu, paauksuotu ir sidabruotu, auksiniu žiedu, szpilku, kompasu, kolcziku, visokiu muzikaliszku instrumentu, armoniku ir cilinderei del grajinamu maszinukiu. Maszinukes del raszymo gromatu- Monu knyga ir visokios prietaisos darymui sztuku. Istoriszkos knygos kokios tik randasi lietuviszkoj kalboj. Puikiu maldaknygiu; dideliu ir mažu ir visokiu abrozeliu. Puikiu popiern gromatoms su pavinczevonems ir kvietkoms Reikalaujanti kokiu nors daigtu prisiuskite užc marke ir gausite katalioga, kuriame rasite apraszyma visu naigtu ir ju prekes. Pas mane tavorai geresni kaip visur. Adresuokite teip:

JOS. MATUTIS,
112 Grand St., Brooklyn, N.Y.

Tiktai 25c.

Už tuzina gražiausiu ant svieto su kopertais gromatoms popieru, 1 tuzinas už 25c, 5 tuzinai už $1.00. Popieros su auksuotais krasztais, atidaromoms kvietkoms vienas už 15c. 2 už 25. Abrozeliai in knygas su szilkiniais rubais, 1 už 15c., 2 už 25c. Gražios pavinczіavoniu kortos su szilkiniais krasztais 1 už 15c., 2 už 25 c., ir 1 už 10c., 3 už 25c.

Adresuokite teip:

V. Varneckis,
Box 119, Brockton, Mass.
(20—3)

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

Ar reikalauji turėti gerą laikrodėlį, lenciugelį, žiedą, laikrodį, armoniką, skripką, rašomą mašinukę ir visokių kitų auksinių ir sidabriniu daiktų. Tą viską galite gauti didelliam pasirinkime pas mus. Visus daiktus išsiunčiame į visus Amerikos miestus ir miestelius savo kaštais. Mus prekės visada mažesnės ant 25% už kitų. Teip-gi dėl guodotinų Draugysčių padirbame ženklelius, (spilkas) pečėtis ir tt., darbą atliekam greitai ir gražiai. Kiekvienam prisiunčiam DYKAI mus didelį KATALIOGA su 164 puslapiais, kas tiktai prisiųs savo adresą ir už 5 centus markę, dėl apmokėjimo pačto kaštų. Adresuokite teip:

DAMIJONAITIS & CO.,
3111 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Mano aptiekoje randasi GERIAUSI LIETUVISZKI DAKTARAI.
Gydo visokias slaptingas ir užsisenejusias ligas

D-RAS KAZIMIERAS BUTKEVICZIA

specialistas moteru ir vaiku ligu. Priima ligonius kasdien nuo 2 iki 6 val. po pietu. Pas mane gausite: Tikras Palangos Trejas devyneres. Auszros Bromo Balsama, gydanti kosoli, slutes ir plaucziu gedima. Ateikite ar raszykite lietuviszkai ant adreso: APTIEKA MAGISTRO FORMACIJOS.

D. GIACZO,
4556 S. Ashland Ave. terp 45 ir 46-tos ul. Chicago, Ill.

FOTOGRAFIJOS.

Mano fotografiszka galerija intaisyta su naujausiais iszradimo aparatais, kasztuojancziais $700. Visokias fotografijas kaip pavieniu ypatu teip ir grupu padarau kuo tikriausiai ir gražiausiai ir VISA SAVO DARBA GVARANTUOJU, o jeigu kam nors mano darbas nesidabotu, tai pinigus sugražinsiu. Ant nuėmimo veseliu fotografiju turiu gražiausias dekoracijas ir prie tokiu fotografiju duodu puikias dovanas jauniemjiem ir kitiem. Ateikite persitikrinti, o daugiau kitur neeisite.

J. P. Rashinskas, lietuviszkas fotografas,
3213 So. Morgan St., Chicago Ill. 1 blokas nuo lietuviszkos baznyczios.

Linksma bus tavo namuose,

Jeigu nusipirksi viena iš musu HOME MUSIC BOX. Yra tai DYVINAS IR PIGIAUSIAS MUZIKALIŠKAS INSTUMENTAS, duodantis daugiau linksmybės, neng ŠIMTO DOL. VERTI VARGONAI. Kiekvienas gali ant jo grajyti, moksio nereikia, ir mažas vaikas moka ant jo grajyti. Pirkes jį nusidyvysi išgirdes jo balsa. Jis grajyja su virš 100 visokiu meliodiju, ka pamatysi iš drauge gauto dainu surašo. Jis gali buti vartojamas bažnyčioje, iškalose, giesmininku draugystėse ir visur prie dainu ir šokių. Nuo vieno baliaus galima surinkti visus jo kaštus parsamdžius jį vieton baliaus muzikos. Jis grajyja visus senus Himnus, maršus, valcius, polkas, kadrilius, operu meliodijas ir vėliausias dainas. Gali grajyti nuolatai ta pačia meliodija arba kas kart nauja. Gražioje skrynutėje kaštuoja tik $6.00. Prisiusk $2.00, o reštą užmokėsi kada jį atvež. Agentai ant ju daro didelius pinigus. Prisiusk 2c, o gausi katalioga. Adresuok:

STANDARD MFG. CO., 29 Beekman St., P. O. Box 1179, New York. Dept. 9.

D-ras A. L. Graiczunas,

167 W. 18-th St., Chicago, Ill.

Gydo visokas ligas be skirtumo: vyru, moteru ir vaiku. Reikale kreipkites ant augszcziaus padeto adreso,

NICHOL'S INHALER sustabdo galwos skaudejima in pora minu tu, iszgydo swaigi ma ir užyma gal-

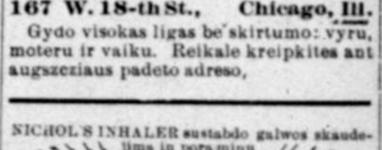

wos, pamelinawusius paakius ir slogą, pageltusius ir pabalusius weidus padaro raudonais. Preke 25c
Johns Sup. House 3215 S. Morgan St. Chicago, Ill

HILLE'S FOTOGRAFAS,

3452 S. Halsted St.

Szimas tuzinas Fotografijas; už tuziną tiktai
$2.00

PLAUKAI

jeigu slenka, raszyk pas mus, mes gvarantuojame jog musu naujai iszrastos gyduoles, panaikins pleiskanas (bluzganas), sulaikys slinkima, sutvirtins ju szaknis ir vieton iszpuolusiu atauginą naujus, dailius, tankius, minksztus ir gluodnius plaukus. Apsaugos nuo praplikimo ir pražilimo. Atsiusk $1.00 o gausi bonka musu garsingos gyduoles ant iszmeginimo.
ANIMATOR, 3305 Auburn Av., Chicago, Ill.

D-ras A. M. Bacevicze,

Persikele isz Chicagos in Scranton, Pa. po nr,

421 Penn. ave., Scranton, Pa.

Gydo visokias ligas be skyriaus ir viska užlaiko tvirtoje paslaptyje. Už tai lietuviai, kurie tiktai reikalauja daktariszkos pagelbos, tegul kreipiasi pas savos tautos daktara, su kuriuom savo prigimtoje kalboje gali susikalbeti ir gauti visa roda.

Lietuviai, norintiejie gauti pagelba per gromatas, isz kitu miestu, tegul pilnai apraszo savo liga, o tada gaus pagelba.

DAILU IR CZYSTA VEIDA

turesi jeigu vartosi J.J.B. BLOOD PURIFIER. Szita gyduole panaikina spuogus (puczkus), plemas ir kitokius neczystumus ant veido ir kuno. Iszczystina krauja ir padarys veida dailiu, czystu ir skaisczіu. $1.00 už baksuka.
John's Supply House, 3215 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Tikrai lietuviszka krautuve VALGOMU DAIKTU.

Praneszu visiems kad atidariau pirma tikrai lietuviszka krautuve visokiu valgomu daiktu, kaip tai: szviežios ir rukitos mesos ir visokiu groseriszku daiktu. Dirbu geriausias krajavas deszras ir kitokius valgomus daiktus sutaisau kuogeriausiai. Prekes mano pigesnes kaip kitu. Meldžiu pas manę atsilankyti, o persitikrinsite kad pas mane gausite geresni tavora ir pigiau kaip kitur.

JONAS VALAUSKAS,
19 Cross St., Boston, Mass.

Popieros Dykai.

Gražiausios ant svieto gromatoms popieros, su gražioms net isz Paryžiaus kvietkoms, dainoms, pasveikinimais ir paveikslais parsiduoda labai pigiai. Tuzinas popieru su kepertais 25c. 6 tuzinai už $1.00. Pinigus žemiaus vieno dolerio galite prisiusti paczto markemis. Agentai ant ju daro gera uždarbi. Adr.:

W. UKMAN,
Box 14, Sta. W. Brooklyn, N.Y.
(13—3)

AR REIKALAUJI?

Knygu, Abrozu, Abrozeliu, gražiu su pancziavonems gromatoms Popieru, dru kuojamu Maszinukiu? Ta viska gali gauti Lietuvos redakcijoj. Czia gali gauti visokias lietuviszkas ir lenkiszkas knygas kokios tik ant svieto yra. Raszyk o gausi Katalioga.

Ar reikalauji szifkortes? Raszyk o gausi prekes ant visu laivu.

Ar reikalauji siusti pinigus in kraju? Raszyk, o gausi prekes.

Pinigai pasiusti per Lietuvos redakcija greicziausiai suvaikszczioja, niekada ne žusta, o prekes pigesnes kaip kitu.

Lietuvos redakcija teipgi užsiima iszkolektavimu pinigu sudetu bankuose ir už algas. Ta viska atlieka už labai maža preke. Ko tik reikalauji raszyk indeda masuž 2c. marke ir gausi atsakyma.

Adresuok.

A. OLSZEWSKI,
924 33-rd St. Chicago. Ill.
Sub Sta. 60.

Daugiau kaip 30 metus isznegintas! Dr. RICHTERO wisam swietui žinomas

"ANKER" (Inkarinis) PAIN EXPELLER.

yra geriausia gyduole nuo

Rheumatizmo, Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudejimo ir tt.

ir wisokiu Rheumatiszku skaudejimu.

už 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas

F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street, New York.

[Laboratory 313 Bedford Ave.] Geriausia gyduole ant užlaikymo plauku.

AR SLENKA PLAUKAI? AR NORI KAD ANT PLIKOS GALVOS UŽŽELTU.

Kurie nori iszsigydyti ir praszalinti ligas, tegul kreipiasi prie Europeiszko Prof. ir Dr. BRUNDZOS, o su kurio reda tukstancziai ligoniu trumpame laike pasigelbo vien tik pagal jo metoda ir hygeniszka užsilaikyma ir tt.

Klausenti rodos per gromatas adresuokite teip:

J. M. Brundza Co.
New York & Brooklyn, U. S. A.

VYRAI AR ZINOTE?

Kad asz atidariau nauja lietuviszka karczema po numeriu 3321 Auburn ave., kur randasi visoki gardžiausi gerymai, geriausi cigarai, szalcziausias ir skaniausias alus. Ateikite pamatyti ir to visko pabandyti. Teiposgi turiu dailiausia, szviesiausia ir didžiausia Lietuviszka Sale del mitingu, veseliju, baliu ir kitokiu pasilinksminimu, ir geriausia užkandi ant viso Bridgeporto. Atvažiave isz kitu miestu, gali pas mane gauti geriausia nakvyne. Su guodone,

Petras Sziakis,
3321 Auburn Ave. CHICAGO.
Tel. Root 21.

Vienatine Lietuviszka Aptieka Chicagoje!

— Atkreipiame lietuviu atyda ant vienatinės lietuviszkos aptiekos Chicagoje, kurioje galima gauti visokias gydyklas ir žoles kokios tiktai europėjiszkose aptiekose randasi ir už pigesnę prekę negu kitose aptiekose. Czia galima lietuviszkai susikalbėti ir, jeigu reikalinga, gauti daktariszką rodą dykai; už rodos davimą mokesties nereikalauja.

Teipgi szioje aptiekoje gali gauti visokių lietuviszkų knygų, abrozėlių, gražių su pavinczіavonėmis popierų gromatoms ir tt. Teip pat gali gauti szifkortes ir pasiųsti pinigus į krajų, ir tą visą galima atlikti lietuviszkoje kalboje.

Aptiekos adresas:
167 W. 18th st., kertė Union prie pat bažnyczios Apveizdos Dievo parapijos.

VOKISZKA UZCZEDVJIMO BANKA.

Pietvak. kampas Baltimore ir Eutaw ul.

BANTIMORE, MD.

Atdara kasdien nuo 9 iki 3 valandos. Ketvergais ir vakare nuo 6 iki 8 val.

Priima pinigus ant užczedyjimo nuo mažiausios iki didžiausios sumos ir už juos moka pracenta. Pinigus skolina tik ant geru properczіu, teip kad jie niekada negal žuti.

CHAS SPILMAN, prezidentas,
CHAS A. SINGDVALD, vice-prez.

Kas isz amerikiecziu nori gauti

"Darbininku Balsa"

ir kitus prigulinczius Lietuviu Soc. Dem. Part. rasztus, siusti "Dar. Balsui" rankraszczius, pinigus ar tureti kitus kokius reikalus, tesikreipia su tuomi prie musu draugo, Miszeikos.

Adresas.: V. Miszeika,
95 Canalport ave., Chicago, Ill.

Nereikia moket nei dolerio kol iszgysi.

State Medical Dispensary,

66 E. Van Buren Street,

PIETVAKARINIS KAMPAS STATE UL., CHICAGO, ILL.

Didžiausia Gydinyczia Užsisenejusiu, Chroniszku, Gedingu Vyriszku Ligu.

Prakalba į jaunus vyrus.

Jeigu ką galima apgailestauti tai tą, kurs vaikščioja diena po dienai žinodams esąs kaltu papildymo bjaurių papročių, jausdamas kad jo apsėjimai pasakoja jam gėdingą istorija jo griekų.

Mes matome dygstančius bjaurumus netikusių papročių, nereikalaujame todėl nė šnekėti apie symptomas ir jų priežastis. Jus jau žinot. Mes esame jau gale kelio. Kaip toli tu esi ant to kelio, žinai, bet kada dasieksi galą, tas priguli nuo paties.

Tu esi dar pavasaryje gyvasties, todėl negali buti auka nykstančios vilties, nykstančios laimės, ir žiurite ant tamsios ateities, neturinčios vyriškos garbės, neturinčios paguodonės nė meilės nuo moterų. Jeigu paklausysi persergėjimo ir geros rodos ir tuojaus jieškosi atsakančio gydymo, tai dar tukstančiai gausių palaiminimų gali tau gryžti, ir saulės šviesa vėl giedrei tau šviesti, nors dabar esi po tamsiu debesiu slėgiamas.

Atminkit jog svietas mažai apstoja apie mažgales ir nusilpnėjusias ypatas. Laimė ir moterių paguodonė yra tik dėl tvirtų, pilnai galinčių ir magnetiškų vyrų, per kurių nervas mažiausias dasilytėjimas perbėga su energija ir gyvu jausmu. Jieškok visko ką tik gamta ir amatas padarė galimu ir naudokis iš kiekvienos linksmumo progos.

Jei reikalauji pagelbos, mes esame ant to idant gelbėti. Didelis ir ilgas tyrinėjimas išmokino mus pažinti žmonių ligas ir jas gydyti. Mes norėtume su Tamista asabiškai pasišnekėti, bet jeigu negali ateiti, tai rašyk. Tavo gromatos bus užlaikytos paslaptyje, ir apart mus daktarų niekas kitas nežinos kad rašei ir ką rašei. Rašyk be baimės, apsakyk visą teisybę apie savę, apie savo budą, o mes pasakysime ką turi daryti. Mes netik kad užslėpsime tavo paslaptybes, bet dar padėsime tau jas užmiršti.

Ligos pilnai išgydytos tuojaus iš mislies pranyksta.

Specijališkas prakalbėjimas į pus-amžinius vyrus.

Ar pats esi apkrautas nereikalingais apsunkinimais? Ar užgavo tavę kvailumai, persižagimai, išdykumai ar apšmeižimai? Ar jauti nuolatai didinantiesi negalėjimą, kuris yra klapatyjantis, neparankus, kankinantis? Ar puslė prie mažiausio susijudinimo duoda norą nusišlapinimo, bet su sunkumu? Ar turi limpančius ir balzganus paveiksle siulų nubėgimus? Ar esi daug maž užpiktinantis ar netinkantis atsitikimuose? Ar visados turi drąsą ir protą su savim? Ar juos visados gali pašauktie ant pareikalavimo? Ar esi toks tvirtas, stiprus, greitas, galintis ir atsakantis kaip vyrai tokio amžiaus turėtų buti? Jeigu ne, tai pasirodavyk su mumis; mes esame specijalistai vyriškų ligų, mes išgydome tokias ligas, kokias kiti tik mėgina praktiką daryti.

Specijališkas prakalbėjimas į apysenius vyrus.

Ar jusų nervų sistema yra atsakančiam stiprume? Ar esi liuosas nuo nerviško, urinariško ar lytiško silpnumo ar suerzinimo? Ar kiekvienam atsitikime esi lygus pareikalavime? Ar esi abejonėje, negali atlikti priderysčių su linksmumu? Ar gyvumo galybė ir veikmė nupuolė žemiau laipsnio? Ar erzinimai klapatina, negalingumas kankina, ar silpnumai atitraukia nuo linksmumo ir galingumo? Ar turi silpnus inkstus ir sujudinančią puslę? Ar turi tankų norą šlapintiesi? Ar pradėjimas ir baigimas šlapinimosi eina su dideliu sunkumu? Jeigu teip, tai ateik peršnekėtie tą viską arba rašyk. Mes galime suteikti tau didelę pagelbą. Mes turėjome daug praktikos gydyme specijališkai vyriškų ligų ir jeigu pagelba ir išgydymas yra galimu, mes sugražinsime tau sveikatą.

Mes gydome visas specijališkas vyrų ligas.

Mes gydome jas atsakančiai ir dėlto mums sekasi išgydyti. Musų praktika ir observacija yra didelė ir pamokinanti. Mes turime platų ištyrinėjimą ir originališkus išradimus, kurie suteikė mums praktišką viršų ant privatiškų ir ypatiškų vyriškų ligų.

Mes trokštame sueit ar susirašyti su vyrais visokio amžiaus, visokio užsiėmimo, kurie yra silpni, nerviški, nupuolę dvasiškai ir fiziškai, nustoję kantrybės; kurie kenčia užsisenėjusias ligas, persidirbimą, rupesčius išdykumo, persižagimo negamtiškų veikmių, nusilpninančių nubėgimų, genito-urinariškų erzinimų, negero išlavinimo ar pustyjimo reikalingų organų, turinčių silpnas lytiškas kuno dalis, netinkančias apsivedimui.

Pirma Roda Dykai. Draugiszkas pasisznekejimas ar susiraszymas nieko nekasztuos, o tas gali sau užczedyti daug nespakainumo, paojaus ir kaszto.

Ne atidek jieszkojimo pagelbos laukdamas parankesnio laiko, nes liga didinasi. Dabar gali but iszgydytu pigiau negu paskui, kada liga tvirtai kada insiskverbs in kuna.

State Medical Dispensary,

ANT

Pietvakarinio kampo STATE ir VAN BUREN ul.

Inejimas per 66 E. Van Buren Street.

Offiso valandos: nuo 10 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. po pietų. Nedėlioms, nuo 10 iki 12 ryto tiktai.

Ar žinote Lietuviai?

kad

JUOZAS CHASNA

užlaiko geriausia Saliuna visam E. St. Louis'e, kur gelite gauti geriausio Alaus Degtines ir Cigaru pirmos Kliasos.

Teipgi siuncziа pinigus in visas dalis svieto, parduoda szifkortes ant visu liniju, pigiai ir greitai. Todel kokiame reikale kreipkites tik pas savo tautieti,

J. CHASNA,
548 N. 3rd St., E. St.Louis, Ill.

SERGANTIEMS

Gvarantuojame pilna iszgydyma.

Pasekmingiausiai gydau visokias pasleptas ir paviraszines ligas, kaip antai ligas szirdies, plaucziu, inkstu, pilvo, galvos skaudejimus, silpna atminti, dvasiszka nusilpima, lytiszkas silpnybes, szleivuma, sutinima, veži, blykszle pas moteris, kraujavima ir tt., nervu ligas, podagra, reumatizma dusinima, paralyžiu ir tt. Praszalinu gumba, gydau gimdymo ligas, visokius sutinimus etc. Nerviszkas ligas gydau su pagelba geriausiu elektriszku prietaisu.

Lytiszku daliu ligas

iszgydau per **keleta dienu**, kraujo užnuodyjimus, odos ligas, sėmens begima, žaizdas gerklej ir burnoj, nosyj, akyse ir ausyse, netekima vyriszkumo, lyeziu nusilpnejima ir tt. gydau kuopasekmingiausiai ir **gvarantuoju Pilna iszgydyma. Chroniszkos ligos yra mano specialiszkumu.** Gyvsidabrio nevartoju. Nuodugnus iszegzaminavimas ligonio ir jo iszgydymas— tai yra mano priderystė.

DR. LANDES
Szpitolinis specialistas.
134 E. 24-ta ul., kampas Lexington ave., NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedelioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabiszkai atsilankyti, gali paraszyti laiszka; butinai reikalaujame pacijento insitikejimo.

Szneku visokiose kalbose. Turiu praktika Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital. Direktorius Medicinisszko Instituto.

F. P Bradchulis

Attorney and Counselor at Law.

Chamber of Commerce Bldg. Room 709.
S. E. Corner LaSalle & Washington sts.
CHICAGO, ILL.
Telephone Main 3642.

Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj. Weda prowas kaip ciwiliszkas teip ir kriminaliszkas wisuose suduose.

Res. 168 W. 18th Cor. Union St.
Telephone Canal 484.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinіems tautiszkoms ir bažnytinems Draugystems iszdirba:- **Karunas, Amerikoniszkas Weliawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenklelius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

Guodotiniems Kunigams iszdirba:- **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darba atlieka artistiszkai in laika.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu pideranczіai atliktas ir tuom suszelpti sawo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

Deimanto Elektrikos Kryžius.

Jis teipgi vadinamas Wolto Kryžiumi, išrastas Austrijoje prieš keletą metų ir tuojaus tapo vartojamas Prusuose, Prancuzijoje, Skandinavijoje ir kitose Europos viešpatystėse kaipo vaistas nuo reumatizmo ir kitokių ligų.

Deimanto elektriškas kryžius gydo: reumatizma, neuralgiją, kryžiaus skaudėjimą, vidurių skaudėjimus, silpnumą, nerviškumą, nemigą, hysteriją, paralyžių, epilepsiją, apopleksiją, dusulį, trukumą proto, nuomirinį, užkrėtimą kraujo, nežlebčiojimą, stoką apetito ir vidurių skaudėjimus.

Lengvuma pajaučia po kelių adynų, kartais po kelių dienų. Ši kryžių privalo nešioti dieną ir naktį ant šilkinio šniurelio užsikabinęs ant kaklo teip, kad kryžius karotų sulyg duobutės po krutine atgręžtas mėlynaje puse į kuną.

Prieš užsikabinimą ir po užsikabinimui sykį ant dienos reik tą kryžių įmerkti į vasarošiltį acta ant poros minutų. Vaikų kryžius reikia merkti į silpnesnį acta.

Prekė šio kryžiaus $1.00. Siuntimo kaštus Suvienytose Valstijose ir Kanadoje mes patys apmokame. Gvarantuojame kad šis kryžius yra geresniu vaistu už elektriška diržą, kurs nuo 19—20 sykių yra brangesnis. Geresnio valsto už ši kryžių nėra, todėl jis privalo rastis kiekvienose namuose, pas kiekviena žmogų, sveika ar ligotą.

Prisiųsk $1.00 per expresa at pačto Money Orderi, arba registruotoje gromatoje, o mes prisiųsi me Deimanto Elektrišką Kryžių DYKAI. 6 kryžius gausi už $5.00.

Tukstančius padėkavonių gauname nuo ypatų išsigydžiuslių su pagelba šio kryžiaus. Žemiaus patalpiname viena iš tokių padėkavonių:

NEW ORLEANS, LA. Liepos 28, 1902. Guodotinas Pene!—Čia prisiunčiame Jumis $5.00 ant penkių elektriškų kryžių. Pirmiaus gautiejie kryžiai gydo stebuklingai. Meldžiame šiuos prisiųsti kuogreičiausiai. SESRYS BENEDIKTINKOS, 2824 Douphine st., New Orleans, La.

THE DIAMOND ELECTRIC CROSS CO.,
306 MILWAUKEE AVE., Dep't 27; CHICAGO, ILL.

Dykai prisiusime kožnam ant pareikalavimo musu NAUJA lietuviszka katalioga, kuriame

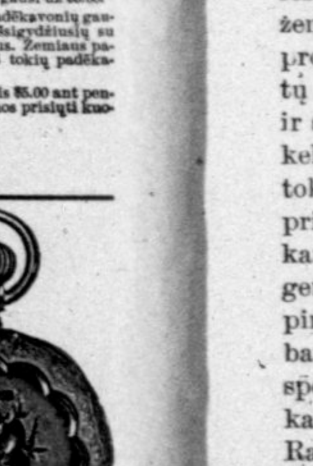

atrasite daug nauju armoniku, laikrodeliu, lenciugeliu ir visokiu kitu daigtu. Pasiskubinkite raszyti, nes szventes artinasi.

Adresuokite teip:

Kelpsch & Co. 74 Centre St., Chicago, Ill.
Succ. to Kelpsch, Norciko & Co.

LIETUWIU DAKTARAS

MARJA DOWIATT,

Kauno gub. Szauliu pawieto.

723 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 12tos ryto.

Telefonas: Canal 78.
Telefonu galima isz kiekwienos aptiekos.